

نون آگردَر و اینیرا کن خردَنون شیوارین دیار آگردِر. ها، دَد امی خونه کن اشته پور لُطفَه ایرادَ اِنترَ به. ^{۲۲} چمن آستامونیه دَد گردِ چیون چمن اِختیاریکا آنوعَشَه. غیرَاز دَد گسی زوعَه آنییموست، و گسی دَد آنییموست، غیرَاز زوعَه و آ آدمنی کن زوعَه اینتخاب بگرتا آستامونیه دَد چوونرا دیار آگرِ.»

^{۲۳} چی به دومله عیسی خلوتیکا شاگردون ظرف آگردسته و واتشه: «خشی آ چمنی حالیرا کن اچی شمه بویندیرون، بوینن. ^{۲۴} امی خونه کن به شمه باتیمه خیلی پیغمبرن و پادیشاهونکا ظمارزو دارین آچی کن شمه بویندیرون، بوینن اما نویندیشون، و اچی کن شمه درسترون، درسن اما دَرستشون.»

چاگه سامری مثل

^{۲۵} ابی روج ایله شریعتی قاضیونکا پبه و عیسی وِرداورد گردِ خونه دَپرسته: «استا، پی چبکریم تا زیرونه زندگی وارث بوم؟» ^{۲۶} عیسی چی جوابیکاواتشه: «توراتیکا چه نوشته آبه یه؟ ایکا چه بفهمستیش؟» ^{۲۷} آ قاضی جواب داشه: «خداوند اشته خدا، گردِ اشته دلینه و گردِ اشته جانینه و گردِ اشته زبقینه و گردِ اشته فکرینه ری بدا؛» «و اشته خمسوعه اشته جانی شیوار ری بدا.»

^{۲۸} عیسی واتشه: «درسته جواب آدار. امی آنجوم بد کن زندگی بداشتیشه.»

^{۲۹} ولی آ مردِ امی خونه کن اشنن توجیح بگر، عیسی کا دَپرسته: «چمن خمسوعه کیه؟» ^{۳۰} عیسی جواب داشه: «ایله مردی شهر اورشلیمیکا شهر اریحا را اشیه. را دلکا پتارچیون بال دگنسته. این اشون لوت آگرد، لیشون ر، و نیمه جان آهشتشونه و شینه. ^{۳۱} ازقضا ایله کاهین کن معبدی عالیمونکا به هه راکا دیوریه. وقتی چی چم آ مردی گنسته، اشنن راه شت آگردشه و جد دیتر ورینه شه. ^{۳۲} هنترکه ایله لاوی کن معبدی پاسریونکا به، آجگا کا دیوریه. آنی وقتی آجگارا آرسته و آ مردی ویندشه، اشنن راه شت آگردشه و جد دیتر ورینه شه. ^{۳۳} ولی ایله مسافیر کن سامر آدمونکا به آجگیارا آرسته کن آ مردِ آجگا که. وقتی آ مردش ویند، چی دل چیرا سیجیسته. ^{۳۴} پس چی ور شه و چی جندکی رمون، شراوینیه شوشتیشه و روغن آساشه و دبستش. چی به دومله آ مردی اشنن خری سردر دَنشامنیسه و کاریوانسراییرا بردش و ایکا مراقیبت گردشه. ^{۳۵} سو سه، د دینار کاریوانسرا صاحبی آداشه و واتش: ”ام مردیکا موراقیبت بکه و اگم چی خرج ویشترآبه، اموقع کن ویگردستیمه بته آمدآ.“ ^{۳۶} ایسه اشته نظر کرم گله ام سه نفریکا، آ مردی کن پتارچیون بال دگنسته به، خمسوعه

بِه؟»^{۳۷} آ قاضي جواب داشه: «أ كن بِي رَحْمِ كَرْدِشَه.» عيسى بِي واتشَه: «بش و ته ني اِنْتَر اَكن.»

مریم و مارتا گگا

^{۳۸} وقتی کن راکا بینَه، عیسی آوادی دِلَه دَرَمَه. آجگا کا ژنی کن چي نوم مارتا به عیساَش اِشْتَن گِرا صَلا ژِشَه.^{۳۹} مارتا خالای داری کن چي نوم مریم به. مریم خداوند عیسی لنگون وَر نشت به و چي آموچی گوش آدریه.^{۴۰} ولی مارتا کن پَزیرایي گِردِرا چَتین کار دَر به، عیسی وَر آمَه و واتشَه: «سرور چمن، تِرا مُهم نیه کن چمن خالا بَمَن پذیرایي گِردِرا تاكَ آهَشْتَشَه؟ بِي بواج کن با و بَمَن آرسَه!»^{۴۱} ولی خداوند عیسی جواب داشه: «مارتا! مارتا! خَیلی چي اِن بَتَه تَفشیش و تَه وَسَه کا دَرَفند،^{۴۲} آما تاكَ ایلَه چي لازیمَه؛ مریم آ چي کن چاکه اینتخاب گِردِشَه، کن آیکا ویگتَه نیین.»

۱۱

خداوند عیسی دوا گِردِ

^۱ ای روج عیسی جگا ایکا دوا آکری. وقتی چي دوا تَمون آبه، ایلَه چي شاگردونکا بِي واتشَه: «چَمَه سرور، دوا گِردِ آمَه آموچ بَدَه، هَتَه کن یحیا اشْتَن شاگردِ نیش آموته.^۲ عیسی اینش واته: «وقتی دوا بَگرون، بواجَه: «آی آستامونیه دَد،

اِشْتَه نوم موقدَس ببو،

اِشْتَه پادیشاهی با.

^۳ چَمَه روجَه نونی هَر روج آمَه عطا آکن.

^۴ چَمَه گِناخون بَبخَش،

امی خونَه کن آمَه نی گِردِ آینی کن آمَه قَرَضارینَه بَبخَشِستیمون.

و آمَه وَرداوردیکا مَو.»

^۵ و آینش واته: «کِرم گِلَه شِمَه کا ایلَه رَفِقِ بدار، نیمَه شَو چي وَریشو و بواجَه: «رَفِق، سه گِلَه نون بَمَن قرض آد،^۱ امی خونَه کن ایلَه چمن رَفِقِن سَفَریکا آرسْتَه یه، و چي اییم نیه تا چي نَ کا بَرم،»^۷ و چي رَفِقِ گَه دِلکا جواب بَدَر: «بَمَن رَمْتیکا دَمَفَن، ایسَه دِ بَرَنگا آچرگِردِیه، و چمن خَرْدِن بَمِنَه خَتَه جِگاگانه.»

نِمْشا جِگا پېوم و چی ابي بته بَدريم. ^۸ «بَشْمَه باتيمه، حتی اگم رَفَقِ گيري خونه پمبوتا بي چبي آدر، رَفَقِ سِمِج گيري خاطر پَرَب و چبي ابي کن اَبَيِشَه بي آردا. ^۹ «به شمه باتيمه، پييه کن بَشْمَه آدوعه ببينه؛ بگرد کن پيدا بکرون؛ بوکوعه کن بر شمه نار آج آرین. ^{۱۰} ابي خونه کن هر گم ببیشه، به دست بوعدی؛ و هر گم بگرد، پيدا بکی؛ و هر گم بکو، بر چی ن کا آج آرین. ^{۱۱} شمه دلکا دد ابي هسته کن اگم چی زوعه بيکا ماي بخا، ماي جگا نلتي چی دست آدر؟ ^{۱۲} يا اگم آگله بخا، بي عقرب آدر؟ ^{۱۳} پس اگم شمه کن اوشريرون بموستيرون کن چننه چاگه خلا اون شمه خردنون بدر، چنه ويشتر آستامونيه دد، خدا موقدسه روح اگسي دَرکن ايكا بپيشونه.»

عیسی و بعلزبول

^{۱۴} عیسی ایله گنگه پريان ابي تفریکا برن بَرگريه. وقتی کن آپريان آمردیکا برن برشه، گنگ مرد گف آرمه و مردوم خيرون بينه. ^{۱۵} ولي بضي آوونکا واتشونه: «عیسی، پريانون رئيس بعلزبولى کاريرينه پريانون برن بَرگرد.» ^{۱۶} بضين عیسی ورداورد گرد خونه، هي ايكا آستامونيه نشونه ابي آپيشون به. ^{۱۷} اما عیسی کن چوون فکري آرنیه واتشه: «هر پاديشاهی کن اِشْتَن زَرَبِرا تقسيم ببو، نيفيت آرین و هر گه ابي کن اِشْتَن زَرَبِرا تقسيم ببو ويَرِيست. ^{۱۸} اگم شيطون ني اِشْتَن زَرَبِرا تقسيم ببو، چننه چی پاديشاهی دوام بوعدی؟ ابي خونه کن شمه باتيرون آز بعلزبولى کاريرينه پريانون برن بَمَکرد. ^{۱۹} اگم آز بعلزبولى کاريري نه پريانون برن بَمَکرد، شمه شاگردن چيکی کاريري نه آوون برن بَنگرد؟ پس شمه شاگردن شمه سردر ديوون بگنه. ^{۲۰} ولي اگم آز خدا خرينه پريانين برن بَمَکرد، پس خدا پاديشاهی شمه سر آميه. ^{۲۱} وقتی ایله قودور مردی کن کاميلا مُصلَحَه اِشْتَن گه کا پاسته، چی مال در امان بَمَندبه. ^{۲۲} ولي وقتی کن کسی ايكا قدور تر بي هژما بتر و چی سر پيروزابو، آصلَحَه اِنی کن چی سردر توکول گردشه بيکا ويرگت، و چی دارايي پرتارست. ^{۲۳} هر کم بيمنه نيه چمن زَرَبِرا يه، و هر کم بيمنه جمع اَنگَر، ولاخ بکی.»

شيطونيه روح آگردسته

^{۲۴} «هنگومی کن شيطونيه روحی کسيکا برن بوئی، بي آو جگا اونرا بشيه تا ايستراختيرا جگا ابي بوينه. ولي وقتی جگا ابي پيدا نييکرد باتيه: "اِشْتَن هه گرا کن ايكا آمه ايمه آمگردست." ^{۲۵} وقتی کن آجگار بومی، بوينديه کن آگشون گر زيه

و مورتَبِ گردِشونه، ^{۲۶} چي به دومله بَشِيه و هفت گِله روح اِشتنکا اوشَرتر بوعرديه، و اين گرد دله دَنش و اجگاكا بَمَدين. آخِر بَسَر، آدمي حال چي اوله حاليكا بدتر آرب.»

^{۲۷} هته كن عيسي كايبه ام چيون واټه، ژني جمعيتي دلكا تته لسه نه واتشه: «خشي آ ژني حاليرا كن تيش زنديه و به ته شت ادوعشه.» ^{۲۸} ولي عيسي واتشه: «خشي آيني حاليرا كن خدا گلامي دترست و آي انجوم بدانه.»

يونوس پيغمبري نشونه

^{۲۹} وقتي كن عيسي دووري جمعيت هته كايبه اِيضاف آبه، عيسي واټش: «ام اودوم، چه اوشَر اودوميه. اين نشونه ابي بپيشونه! ولي نشونه ابي اوون ادوعه نيين غير از يونوس پيغمبري نشونه. ^{۳۰} چون هته كن يونوس پيغمبر نيناو آدمونرا نشونه به، اينساني زوعه ني، ام اودوميرا نشونه ببيته. ^{۳۱} ديوون گردِ روجيكا مملكت صبا ملكه، ام اودومي آدمونه زند آرب و اوون محكوم بگيه، امي خاطر كن آ، دنيا اوريجا آمه تا سليمونه پاديشا چيكمتي درسه، ايسه بوينه، كسي ام جگاكار كن سليمونه پاديشاكا يالتر. ^{۳۲} نيناو آدمن ديوون گردِ روجيكا ام اودومي آدمونه زند آبون و اوون محكوم بگنه، امي خونه كن نيناو آدمين يونوس پيغمبري پيغومي خونه توبه كردشونه، ايسه بوينه كسي ام جگاكار كن يونوس يالتر.»

جندكي چرا

^{۳۳} «هيچ كم چرا رشون آنيگرد تا آي نون آگر يا قدر ابي چي سريكا آتر، بلكم چرا، چرا پايه سريكا بنانه تا آيني كن دله درمينه شپقي بوين. ^{۳۴} اشته چم اشته جندكي چرا يه. وقتي اشته چم سق ببو، گرد اشته وجود نوريجا پتلمه ببيته. ولي وقتي كن اشته چم مچم ببو، اشته جندك ظلماتيكا پتلمه ببيته. ^{۳۵} پس حواسرون چم ببو نكر نوري كن شمه دلكار ظلمات ببو. ^{۳۶} پس اگم گرد اشته جندك نوريه پتلمه ببو و هيچ جگابي ايك تاريك ببو، اموقه هنته زماني كن چرا نور بته دتاويستيه، كاميلار شونيك ببيشه.»

برامه، فريسين و شريعتي قاضيون حاليرا

^{۳۷} وقتي كن عيسي كايبه گف ژ، ايله فريسيون فرقه عالمونكا عيماش غذا هردرا صلا ژشه. پس عيسي چي گرا شه و سفر سرنشته. ^{۳۸} وقتي آ فريسي

ویندیشه کن عیسی یهودیون رسمی شیوار غذا هرد به ن، اول اِشتن بالون نِشوشِش، خِیلی تعجوب کردشه. ^{۳۹} خِداوندعیسی بی واتش: «شمه فریسیں قدر و باخشای برنی پاکیه بگرون، اما شمه باطین ظمَع و شرارتینه پتلمه یه! ^{۴۰} ای نافین، مگم آ کن برنی سی آگردشه، دلش نی سی آگرد نی؟ ^{۴۱} اما اِشتن صدقه اون آچیونیکا بدر کن شمه وجودیکار، اموقع لازم ببیه کن شمه وجود پاچا بو.

^{۴۲} «برامه شمه حالیرا ای فریسیں! امی خونه کن شمه توراتی، ده یک آدوعه حکمی، حتی پوینه و شود و دیتیر سوزیونرا بجا بوعدیرون، ولی عیدالتی و خدا مُحبتی نادید بگتیرون. بی ام کن امون نادید بیگر آچیون نی پی انجوم بدر. ^{۴۳} برامه شمه حالیرا ای فریسیں! امی خاطرکن ری بداشتیرون عیبادتگا اون چاک ترین جگا بنشه و مردوم کوچه و بازاریکا بشمه سلام بواجن. ^{۴۴} برامه شمه حالیرا! امی خاطر کن شمه هنته قورونی شیوارینه کن دیار نیته و آدمین بی ام کن بزبن چوون سَریکا دیورن.

برامه شمه حالیرا ای فریسیں و شریعتی قاضین

^{۴۵} ایله شریعتی قاضین عیسی جوابیکا واتش: «استا، ته اشته ام گفونه بمه نی ایهانت بگش.» ^{۴۶} عیسی واتشه: «برامه شمه حالیرا نی، ای شریعتی قاضین، امی خونه کن سنگینه بارون مردومی دوشی سرپتر، و شمه حاضر نیته کاریریا حتی انگشتی بی پرتنه. ^{۴۷} برامه شمه حالیرا امی خاطر کن، شمه پیغمبرونی را، کن شمه بابااون اینشون کشته یه، تربه سی آگر! ^{۴۸} اینترکه شمه اِشتن بابااون گاری شاهیدینه و چوون کاری تأید بگرون. امی خونه کن این پیغمبرنشون کشته و شمه چوون تربه اون سی آگر. ^{۴۹} امی خاطر کن خدا حیگمت واتش ” از چوونرا پیغمبرن و رسولن زونه بگمه. اما بعضیون بکشتینه و بعضی اوونکا ایدت آزار بگنه. ” ^{۵۰} پس، گرد پیغمبرون خون کن چوون خونی، دنیا شروو به کا تا ایسه ویکرد شونه، ام اودومی ملیکار - ^{۵۱} هابیلی خونیکا بیگه تا زکریا خون کن چی خونی قربونه جگا و معبدی مقدسه جگا وسطیکا ویکردشونه. ها به شمه باتیمه کن ام اودومی آدمین گرد ام چیون خونه حساب پس آندا. ^{۵۲} برامه شمه حالیرا ای شریعتی قاضین! امی خاطر کن شمه آبرنگا ای کن خدا آرنسته را آج آرب چی آچری ویکترونه. نه اِشتن دله بشیرون و نه بشتیرون اپنی کن بییشونه دله دشون، دلرا بشون.»

٥٣ وَتَى عِيسَى أَجْكََا بَرَشَه، توراتى مُعَلِّمِينَ وَ فَرِيسِينَ عَضْبِينَه عِيسَى دَوور
جَم آيِن وَتَقْلَا دَرِ بَيْن كُن آى تَحْرِيكَ بَكُن تَا حَيْلَى چِيون خُونَه گَف بَرْنَه ٥٤ وَ
جِيخْتَه بَيْن تَا چَى وَاتَه گَفِينَه آى دَوْم دَرَقِين.

۱۲

ريكارى كا دورى گرد

١ اِم هَنگومِيكا، هَزَارَان نَفَر جَم آيِنَه، اَن كُن يَنْدِ سَر پَا اَنرِين. عِيسَى اَوَلِيكا
اِشْتَن شَاگَرْدَوْتَه گَف رِ شَرَوو گَرْدِشَه وَ وَاتِش: «فَرِيسِيون فِرْقَه عَالِيمُون
خَمِيرَايِيكا كُن دِسَر گَرچَنگ گِيرِيَه، دَور بَوْمُونَه. ٢ هِيچ پُوشامَنِيَه چِي اِي نِيَه
كُن دِيَار آمَبُو وَ هِيچ نُون آگَرَد چِي نِيَه كُن مَلُوم مَبُو. ٣ پَس هَرچِي كُن
ظَلْمَانِيكا وَ اَتِرُون، رِشُونِيكا دَرَسَتِه بَبِيَه وَ آچِي كُن دَبَسْتَه بَرُون پِشْتِيكا، يَواشَلِه
گُوشَه كُونوَنكا وَ اَتِرُون، بَوْمُون سَرِيكا اِييَلَام بَبِيَه.

٤ «آى چَمَن رَفَقَن بَه شَمَه باتِيَمَه اَيْنِيكا كُن جَنْدَكِي بَكشْتِين وَ چَى بَه دَوْمَلَه دِ
بِيَمِيكا وِيشْتَر نِيَشَا كَارِي گَرْدِ كَا مَتْرَسَه. ٥ ولى بَشَمَه هُشْدَاربَدَامَه كُن كِيكا پِي
پَتْرَسَه: اَكْسِيكا پِي پَتْرَسَه كُن كِشْتَه بَه دَوْمَلَه اِم زَاكِيئِي دَار كُن جَنْدَمِي دِلْكَا دَرَقِينَه.
هَأ، بَه شَمَه باتِيَمَه كُن اِيكا پِي تَرَسَسْتِه. ٦ مَگَم پَنج گِلَه كِيچَه دِ قِرَانِيَا نِيَنَه
خَرْت؟ اِم حَالِيَنَه اِيَلَه اَوُونكا نِي خِدا يَادِيكا بَنِيَش. ٧ حَتَى شَمَه گَلَه زَلْفُون گَرْدِي
اَشْمَرْدَ اَبَه يَه. پَس مَتْرَسَه، اَمِي خُونَه كُن شَمَه ارزِش هَزَارَان كِيچْكَا وِيشْتَر.

٨ «بَه شَمَه باتِيَمَه، هَر كَم مَرْدُومِي وَر اِشْتَن زُونِي نَه بَواجَه كُن چَمَن شَنَه،
اَيْنَسَانِي زُوَعَه نِي خِدا فِرِشْتَه اَوْن وَر اِشْتَن زُونِي نَه باتِيَه كُن اِ اَدَم چِي شَنَه.
٩ ولى هَر كَم مَرْدُومِي وَر بَمَن حَاشَا بَكْر، خِدا فَرِشْتَه اَوْن وَر حَاشَا بَبِيَه. ١٠ هَر كَم
اَيْنَسَانِي زُوَعَه زَرَبْرَا گَفِي بَواجَه بَخْشِيْدَ يِي، ولى هَر كَم خِداموَقَدَسَه رُوح كِيفَر
بَواجَه بَخْشِيْدَ اَنبِيَن. ١١ وَتَى كُن شَمَه شُون مُحَاكِيَمَه گَرْدِ خُونَه، يَهُودِيُون
عِيبَادَتْگَارَا وَ حَاكِيْمُون وَ زَاكِيْنِدَار اَدَمُون وَر بَبَرْدِيَنَه، تَفْشِيَشِيكا دَمْگَنَه كُن پِي
چَنْتَه اِشْتَنكا دِيْفَا بَكْرِيَا چَه بَواجَه، ١٢ اَمِي خَاطِر كُن هَه مَوْقَا خِداموَقَدَسَه
رُوح بَه شَمَه يَادِ بَدَاى كُن پِي چَه بَواجَه.»

نَافَمَه ثِيروَتَمَنْدِي مَثَل

١٣ اِيگَر اِي، اِي نَفَر جَمْعِيَتِي دِلْكَا عِيسَاش وَاتَه: «اِستَا، چَمَن بَرَا بَواج دَدَ

میراثی بَمَنه رَسْت بگر.»^{۱۴} اما عیسی بی واتشَه: «آی مرد، کی بَمَن شَمَه وَسَطِیْکَا قاضی یا ارثی رَسْت آگر آنوعَشَه؟»^{۱۵} عیسی مردومی واتشَه: «حواسرون جَم بپو و هر جور حرص و طمع کا دوری بگر، امی خونه کن اینسانی زندگی چی دارایی ور گیری خونه نییه.»^{۱۶} چی به دوملَه عیسی اِم مَثلی آوونرا وَرِدشَه: «ثیروَتَمَنَدِ مردی اِشْتَن رَمینی سَر کشتوکاریکا، وَر اِکینی بَگَتِش.^{۱۷} پس آ مرد اِشْتَنَه فکر گَرِدشَه کن، ”پی چِبگَرَم، امی خونه کن جگایی اِشْتَن اِکینی اَنبار گَرِدرا نیَمَه.“^{۱۸} چی به دوملَه واتشَه: ”فَهَمسْتَمَه پی چِبگَرَم! اِشْتَن اَنبارون ویراوِنم و یالْتَر اَنبارنی سِی اَمگَرَد و گندم و اِشْتَن مالی گِردی اَجگاکا ذخیر بگَم.^{۱۹} اَموَمَع بَشْتَن باتیمَه: آی چمن جان تِه وَر سالونرا وَر اَموالی جَم اَگَرَدَر. ایسَه راحَت بَب؛ بَه و بِنج و کیف بکه.“^{۲۰} اَمَا خِدا بی واتشَه: ”آی نَاقَم! هَم شَنَا اِشْتَه جان بَتِکا وِیگَتَه بَبیَه. پس اِچینی کن جَم اَگَرَدَر چِیکِی شِن بی؟“^{۲۱} اِمَه آ کسی اِخیرکن اِشْتَنرا ثیروَت جَم آرکَرَد، ولی خِدا حِضوریکا چی بال تیه.»

نیگران مَبَه

^{۲۲} عیسی اِشْتَن شاگردون واتشَه: «پَس بَه شَمَه باتیمَه نِه اِشْتَن زندگی تَفشیشیکا بَبَه کن چه بَر و نِه اِشْتَن جَنَدکی تَفشیشیکا کن چه دَکَر.^{۲۳} اِمی خونه کن زندگی هَرَد چیکا و جَنَدک دَکَرَد چیکا مُهیمَتَر.^{۲۴} سِیا گَلاچون دَیسَه: نِه بَگشتینه و نِه بَدورنوستین نِه سَمبَر جگا دارِن و نِه اَنبار؛ اِم حالیکا خِدا چوون روزی بَدایَه. شَمَه اَرزِش چَنه پَرِنَد اونکا وِیشْتَر! ^{۲۵} کِرَم گَلَه شَمَکا بَشایَه تَفشیشینه اِپی سَاعَت اِشْتَن عُمَری ایضاف آگر؟^{۲۶} پس، اِگم اِنْتَر گَجَه کاری نِیَنشا اَنجوم دوعِه، چه خونه دِیَتر چِییون تَفشیشی کاینَه؟^{۲۷} سوسَنَه گولون دَیسَه کن چِنْتَر یال اَنب؛ نِه زحمت بَگشتینه و نِه چَر نَه دَوَتینه. ولی بَه شَمَه باتیم کن حقی سَلیمون پادِیشا نی گرد اِشْتَن شکوه و جلالینه هِنته ایلَه اِگولون شیوار خاص نَبَه.^{۲۸} پس اِگم خِدا واشی کن ایسبیتیکا پَررا، کن اومروچ هسته و سَو سَه تَندوریکا دَنقَنَد اِنْتَر پوشامَنیَشَه، چَنه وِیشْتَر شَمَه دَپوشامونَه، آی گم ایمان! ^{۲۹} اِمی دوملَه مَبَه کن پی چه بَر یا چه بَنجَه، اِنْتَر چِییون تَشفیشیشیکا مَبَه.^{۳۰} اِمی خونه کن اِم دِنیا گِردِ مِیلْتَن اِم چِییون دوملَه ایینه، اَمَا شَمَه آستامونیه دَد بَموستی کن شَمَه اِمون نیاز دار. ^{۳۱} بَسکَم شَمَه، خِدا پادِیشاهی دوملَه بَبَه، کن اِم چِیین نی بَشَمَه اَدوعِه بَبیَه.

^{۳۲} «آی گَجَه رَمَه، مَترسه، امی خونه کن شَمَه آستامونیه دَد حَشی اِمَه کن اِ

پاديشاهى، به شمه عطا بگر. ۳۳ آچى ابي كن دار بخرشه و دست دريسون آدر؛
 اشترا كنجه اينى آماد بگر كن پوسته آمبون، و گنجى كن تمون آمبو آستامونيك
 دخير بگر، جگايى كن نه بى پنتارست و نه پت بى بزى. ۳۴ امى خاطر كن هر جگا
 شمه گنج ببو شمه دل نى آ جگاكار.

آماده ببه

۳۵ «شمه ميني دبسته و خيدمت گردرا حاضر ببه و اشن چرا اون رشون غم
 بر. ۳۶ هنته گسنى شيواربب كن مونظرينه چوون ارباب ويوواوريكا، گرا ويگرد
 تا اموقع كن راکا آرسه و بزنگا كوستش، جخت بزنگا چيرا آگرن. ۳۷ خشى آ
 پاسرينى حاليرا كن وقتى چوون ارباب با، اوون بيدار و هوش بوينه. حيققتن به
 شمه باتيمه، چوون ارباب اشن ميني چوون خيدمت گرد را دريست؛ اوون
 سفر سردر بنشامونستى و بوعى و اوونكا پذيرايى بگيه. ۳۸ خشى آ پاسرينى حاليرا
 كن وقتى چوون ارباب راکا آرسه، چه نيمه شويا، چه سوگه خون ببو، اوون
 بيدار و هوش بوينه.

۳۹ «ولى ايمى بزنه كن اگم كه صاحب آزنه پتارجى چه ساعتىكا بوميه، نرزه
 چى كه پتارن. ۴۰ شمه نى پى آماد بب امى خونه كن اينسانى زوعه، ساعتىكا
 بوميه كن اينتظارون نى.

۴۱ پطرس دپرسسته: «چمن سرور ام مثلى چمرا وردر يا گرديرا؟» ۴۲ خداوند
 عيسى جواب داشه: «پس آ امينو و المند دستك كيه كن چى ارباب آى كه
 پاسريون سر آناشه تا چوون هرد چيون رستى، وقتىكا اوون بدر؟ ۴۳ خشى آ
 پاسرى ابي حاليرا اموقعىكا كن چى ارباب بوعى، هته كن چى ارباب واتش به آى
 كارىكا بوينه. ۴۴ حيققتا به شمه باتيمه كن چى ارباب بى، گرد اشن مالو اموالى
 سردر آرن. ۴۵ اما اگم آ پاسرى بشتنه بواجه كن: ”چمن ارباب امه كا عرى
 درفندشه،” و پاسريون و گنيزون بزنه و بر و پنجه و مست آگر، ۴۶ روجىكا كن آ
 اينتظارش نييه و ساعتىكا كن ايك خبرش نييه، آ پاسرى ارباب بوميه و بى
 پزارنست، و خيانتكارونه ابي جگاكار درفند.

۴۷ پاسرى كن خواست اشن اربابى بموستيه ولى، بشتن چى انجوم دوعه
 خونه آماد نگر و يا اشن اربابى خواسته انجوم ندر و شلاق برديه. ۴۸ ولى آ كن
 خواست اشن اربابى نييموست و كارى بگى كن شلاق هرد لياقتى دار، گمه شلاغ
 بردى. هر كمى كن بى و ر ادوعه بى ايك و ر بپيستينه؛ و هر كسى كن بى ويشتر

امانتِ پَدْرِن، ویشتر بازخاس بیی.

۴۹ «آز آمه ایمه تا زمینی سردِر آرا ریشون آگرم، و آی کاش کن تا ایسه کلوستار آبه بییسته! ۵۰ آزایله غُسل تعمید دارم کن پی بیگرم، و تا چّی آنجوم به موقه چنه تته و سه کایمه. ۵۱ گمون بگرون آمه ایمه تا صلح زمینی سردِر بوغرم؟ نه، بلکم بشمه باتیمه آمه ایمه تا جدایی دَرَفَنم. ۵۲ ای خونہ کن چیمی به دومله، پنج نفری دله کن ایله که آدمینه جدایی دَرِگِنِست؛ سه نفر دِ نَفَری زَرِ بَرَا و دِ نَفَرِ سِه نَفَری زَرِ بَرَا بِنِیته. ۵۳ چوون دلکا جدایی دَرِگِنِست، دَد زوعه زَرِ بَرَا و زوعه دَد زَرِ بَرَا، ننه کله زَرِ بَرَا و کله ننه زَرِ بَرَا، خسرگ ویو زَرِ بَرَا و ویو خسرگی زَرِ بَرَا.»

زَمَانُونِ تَعْبِیرِ گَرْد

۵۴ هنته نی عیسی جماعتی واتشه: «وقتی کن بویته خربی غربی طرفیکا دیار آبه جخت باتیرون: "کلاک بواریسته،" و کلاک نی بواریستی. ۵۵ وقتی کن وا جنوبیکا راست آبو، باتیرون: "هوا برک گرم آرین،" و اینتر بیی. ۵۶ آی دِ سَرِ گَرچَنگِن! شمه کن چاک بَموسْتِرون چننه آستامون و زمینی وضعیتی تعبیر بگر، ولی چیرا نیبموسْت چننه ام زمانی تعبیر بگر؟ ۵۷ «چیرا آچی کن دِرِسْتَه تَشْخِیص نیندا؟ ۵۸ اموقه کن اِشْتِن شاکینه حاکیمی وَر بَشِیرون تَقْلًا بگر تا را دلکا آینه آشتی بگر، نگر اِشْتِه شاکِی بته قاضی وَر دَرَاکِنِه و قاضی بته ماموری دَسْت آدر، و مامور ته زیندانیکا دَرَفَنه. ۵۹ به ته باتیمه کن تا آخِرین قِرَانِی نَدْرِ، هیچ موقِع آ زیندانیکا برون نای.»

۱۳

توبه بگر

۱ هه موقه، چن نفر آجگاگا بین و عیسا نه جلیلینی خونہ گف ژشونه کن، وقتی کن کابین قربونی کرد، پیلاتوس اینش اپی جوری کِشْتَش به کن چوون خونی چوون قِربونییون خونینه یگی آگردش به. ۲ عیسی اینش جواب دوعه: «گمون بگرون ام جلیلینی کن اینتر زجر گشتشونه، جلیلی دییر آدمونکا گناخکارتیرین؟ ۳ بشمه باتیم کن اینته نیه، ولی اگم توبه نگر شمه گرد چوون شیوار نیفله بیرون. ۴ و یا گمون بگرون آ هجد نفر کن سیلوآمی قلّه چوون سریکا ویریسته و اینش کِشْتِه، گرد دییر آدمونیکا کن اورشلیمیکا زندگی اگرینه

خطاکارتر بین؟ ° بَشِمَه باتیم کن اِنْتَه نیه، ولی اگم توبه نِکَر شِمَه گرد چوون شیوار نیغله بیرون.

انجیلَه داری مَثَل

٦ چي به دومله عیسی اِم مَثَلی وَرَدِشَه: «مردی انجیلَه داری اِشْتَن اَنگَر باغیکا گَشْتِشَه، اموقه کن آپیش به چي میوه بچینه چي ابي چي سَریکا پیدا نِکَرْدِشَه. اِشْتَن باغَه وونی واتش: ”دَبِس ایسه سه سالَه کن آز اِم جگارا بوممه و اِم انجیلَه داری سَرِدِر میوِ دومله بگَرْدِستیم، ولی چي پیدا نِمگَرْد. امی دیر، چیرا دَدار خاکی هیچ اگَر.“ ^ باغَه وون جواب دانه: ”چمن سرور، بَرزن اوسال نی اِم دار بومونه. تا از چي دووری گیت بگم و کود آدم، ^ اگم پشه سال میو وَرْدِشَه کن خیلی چاک؛ اگم نوردش اموقه ای دیر.»

عیسی ایله شِلَه ژنی شفا آدانه

١٠ ایله مقدسه شنبه روجونکا، عیسی یهودیون ایله عیبادتگا اونکا اموج آدریه. ١١ آجگا ژنی به کن ایله روحی ای هژد سال علیل آگردش به. چي پشت گنگور آبه به و اصلا نشایه راستامند. ١٢ وقتی کن عیسی اش ویند، اِشْتَن وَر خِله گردشه و واتش: «ای ژن ته اِشْتَن عجز گیریکا رخیشه!» ١٣ چي به دومله عیسی اِشْتَن بالی اَرْتنی سَریکا آدانه و اَرْتن جخت دیک پا مند و خداهش شکرگرد. ١٤ اما عیبادتگا رئیس امیکا کن عیسی مقدسه شنبه روجیکا شفا آدانه، برک آسرنگسته و مردومی واتش: «هفته دلکا شش روج کاریرا تین بیه، اروجون دلکا بر شفا بیگر، نه شنبه روجیکا.» ١٥ خداوند عیسی چي جوابیکا واتش: «ای دسر گرچنگن! هیچ کرم شمکا مقدسه شنبه روجی دلکا اِشْتَن گا یا اولاغی طولَه کا آج آنیکرد و او دوعه خونه برون نیبرد؟ ١٦ نباید اِم ژن کن ابراهیم پیغمبری نتاجیکار و شیطون هژد سال بی اسپر دَروردش به، موقدسه شنبه روجیکا اِم ایسارتیکا برخه؟» ١٧ وقتی عیسی اِم گفون ژشه، گرد اپنی کن عیسی زبیرا بین خجالت زد آبین، ولی گرد مردوم گرد کارن پور شکوه و پور جلالی کن عیسی انجوم آدریه خشی اگریته.

خردله دونه و خمیرازی مَثَل

١٨ چي به دومله عیسی واتش: «خدا پادشاهی چه بَمندیه؟ ای چه چي تشبیه بگم؟ ١٩ آهنه خردله دونه ابي شیوار کن مردی ای پگتسه و اِشْتَن باغیکا

گَشْتِش. آ دُونَه پَرْمَه و داری آبه کن آستامونی پَرَنْدَان آمینَه و چِی بَشو خالی سَریکا لونه سِی آگَرْدِشون.»

۲۰ عیسی هنی واتش: «خدا پادیشاهی چه چپی تشبیه بکم؟» ۲۱ آ هنته خَمیرازی شیوار کن رُنی آی پِگتِشه و سه کِنجَه آرد نه یِنْدِ ژشه تا گِرْدِ خَمیر عَشْتَه.»

تَنگَه بَرَنگا

۲۲ عیسی هته کن اورشلیمی طرف را دَرِیَه، شَهرون و آوادیونرا آشِیَه و آموچ آدری. ۲۳ اِی نفر عیساکا دَپرسسته: «چمن سرور گمه آدَمی بَنُوشت؟» عیسی آینش وائَه: ۲۴ «چَتین تَقْلا بَکَر تا تَنگَه بَرَنگاکا دله دَشه، امی خونه کن بَشْمَه باتیم، خَیلین تَقْلا بَگنه تا دله دَشون، ولی نیئشا. ۲۵ وَقْتی کن کَه صاحب پَبو و بَرَنگا دَبَسْتَه، هته کن بَرَنیکا پا مَندیرون، بَرَنگا بَکوستیرون و باتیرون: ”چَمَه سَرور بَرَنگا چَمرا آک!“ آموچه آ جواب آردا: ”نِمْموست کِرم جِگاکا آمَه اینَه.“ ۲۶ چِی بَه دومله شَمَه باتیرون: ”آمَه بَیَنَه هَرْدومونه و هِنْتَمونه و تَه چَمَه کوچَه اونکا آموچ آدریشه.“ ۲۷ آما آ بَشْمَه باتیه: ”وائَمَه کن نِمْموست کِرم جِگاکا آمَه اینَه. آی بدکارین بَمَنکا رَت آبه!“ ۲۸ آموچه ای کن ابراهیم پَیْغَمْبَر، اسحاق، یعقوب و گِرْدِ پَیْغَمْبَرُون، خِدا پادیشاهی دِلْکا پوینَه، ولی پوینَه کن شَمَشون آ جِگاکا پرون بَرْفَنْدِیَه، بَیْرْمَسْتیرون و اِشْتَن گازون یِنْدِ سَر بَسونوستیرون. ۲۹ مردوم شرقو، و غرب و شمالو و جنوبیکا بومَنَه و خِدا پادیشاهی سِفر سَر بَنَشْتِیَنَه. ۳۰ ها، آینی کن آخِرینَه آوَل بَیین، و آینی کن آوَلینَه آخِر بَیینَه.»

عیسی قورصَه شهر اورشَلِیمی خونه

۳۱ آ هَنگومیکا، چَنگَلَه فَرِسیون فَرَقَه عالیمونکا عیسی وَرَامین و وائشون: «إم جِگا کا دِیَیْرَجِگا اِیرا بَش، امی خاطر کن هیرودیس حاکم آپیشه بَتَه بکشه.» ۳۲ عیسی آینش وائَه: «بَشَه و آروآسی بواجَه: ”آمروج و سو سَه پریانون بَرِن بَمَگَرْد و مردمی شفا آندا و سوَمَه روجیکا اِشْتَن کاری تَمون آمَگَرْد. ۳۳ آما اومروج و سو سَه و پَشیرا پی اِشْتَن راه ایدامَه بَدْرَم، امی خونه کن مومکین نیبِه هیچ پَیْغَمْبَرِی غَیر از شهر اورشَلِیم دِیَیْر جِگا اییکا بکشن.“ ۳۴ آی اورشَلِیم، آی اورشَلِیم، آی شَهری کن پَیْغَمْبَرُون بَکَشْتِش و آینی کن اِشْتَه وَر رَوْنَه بَیین سنگسار بَگش! چَنکَرآپیم بَه هِنْتَه گَرگی کن اِشْتَن کِیجَه اون اِشْتَن پرون بنیکا جَم آرگَرْد، اِشْتَه خِرْدَنون اِی جِگاکا گِرْد آگَرْم آما نِیْرِبَه. ۳۵ دَیس شَمَه که

آهشتشونه و تیه. به شمه باتیمه کن د بمن نیئویند تا زمانی کن بواجه:
 «مبارک آکن، خداوندی نومینه آ.»

۱۴

ایله مردی شفا دوعه مقدسه شنبه روجیکا

۱ ایله مقدسه شنبه روجونکا کن عیسی غذا هردرا فریسیون فرقه ایله رهبری
 گرا شه به، آدمی کن آجگا مند بین دیقتینه بیکا جم دشتشون به. ۲ عیسی ن
 کا مردی به کن چی جندک پفرنه آبه به. ۳ عیسی شریعتی قاضیین و فریسیون
 فرقه عالیمونکا دپرسته: «شفا دوعه مقدسه شنبه روجیکا شرعا، درسته یا
 نه؟» ۴ اما این دمریستین. چی به دومله عیسی آمردی بالی گتسه و بی شفا
 آدش و زونه آگردش. ۵ عیسی اینش واته: «کیه شمکا کن آگم چی زوعه یا گا
 مقدسه شنبه روجیکا چالی دله ویگنه، جخت آی برن بمرور؟» ۶ این
 نشتشون ام گفون جوابی بدرن.

۷ وقتی عیسی اوینیه کن میمانن چنتر مجلسی سرنگا بنشتینه، ایله مئلی
 چوونرا وردشه و واتش: ۸ «وقتی کسی بته ویواری را صلا بزنه، مجلسی سرنگا
 کا منش، امی خونه کن شاید کسی شمکا یال تر نی صلا زشون ببو. ۹ آ ترکه آ
 کسی کن شمه د نفری صلا زشه بومیه و به ته باتیه: «اشته جگا ام شخصی
 آد.» ۱۰ أموقه ته خجالتینه بشیشه و مجلسی برنگا بنشتیشه. ۱۱ بلکم هر زمان
 کسی بته صلا زشه، بش و مجلسی جیرترین جگا بنش، تا أموقه کن اشته
 میزبان آمه، بته بواجه: «رفق، بفرما سرنگا بنش.» ۱۲ أموقه گرد اینی وریکا کن
 بیتنه سفر سر نشتین سرافرازشین. ۱۱ امی خونه کن هر کم اشته یال آگر گچ
 آرن و هر کم اشته یال آرب.»

۱۲ چی به دومله عیسی اشته ارنی واتشه: «وقتی ناهاریرا یا سوریرا کسی
 صلا بزش و یا میمانی بگنیش، اشته رفقن یا برا اون یا خیشن یا اشته ثیروت
 مند خمسوعه اون صلا مزن؛ تا نگر این نی بته صلا بزرن و ته اشته کاری
 عوضی بیگری. ۱۳ بلکم وقتی کن میمانی بداشه گیدلی اون و علین و شلین و
 ناوینا اون صلا بزرن ۱۴ کن بزگت بگتیشه؛ امی خونه کن این نیشا اشته کاری
 عوضی بته بدرن، و ته اشته کاری عوضی، روجیکا کن صالحه آدمین زند آبون
 ویشگت.»

۱۵ وَتَى ایلَه اَینیکا کن عیسی نَه هَمسَفَر بَه اِم گَفِنش دَرَسْتَه، عیساَش وَاثَه: «حَشَى اَ کَسى حَالِیرا کن خِدا پادِیشاهى دِلکا نون بَردى.» ۱۶ عیسی جِواب دَاشَه: «اِبى نَفَر یالَه مِیمانى اِبى گِئِشَه وَ حَیلِینِش صَلا رُ. ۱۷ وَتَى سَورى مَوقَه آرِستَه، اِشْتَن پَاسَری عَنَدِشَه تا اَینى کن صَلا رُشَوَنَه بَواجَه، ”بَفَرمَوعَه پَر اِى مَونَه کن اِيسَه گَرِد چِپِن اَمادَ یَه.“ ۱۸ ولى اَین هَر گَم رِقَنَه اِى اَورِینَه. اَولى وَاثَه: ”زَمِینى خَرِیمَه کن پى بَشوم اِى بَویِنِم. خَاشتو خَازِ بَگَمَه چَمِن عَوضِرى قَبول بَگَری.“ ۱۹ دَیرى وَاثِش: ”بِنج گِئِتَه سِیا مال خَرِیمَه، و اِيسَه کَایَمَه شَه تا اَون وَرداَورد بَگَم. خَاشتو خَازِ بَگَم چَمِن عَوضِرى قَبول بَگَری.“ ۲۰ اَیلَه نى وَاثِش: ”تا رُ زَینِم گِئَه یَه وَ اِى مَونَه نِمْشا اَمَه.“ ۲۱ پَس پَاسَری اَگَر دِستَه وَ اِم چِیون اِشْتَن اربابى خَبَر دَاشَه. چى بَه دَومَلَه گَه ارباب اَسَرنگِستَه وَ اِشْتَن پَاسَریش وَاثَه: زو وَ شَهْرى کَوجَه وَ پَس کَوجَه را بَش گِیدَلِیون وَ عَلِیون وَ ناوِینا اِن وَ شَلون بَوعَه. ۲۲ پَاسَری وَاثَه: چَمِن سَور، اِشْتَه دَستَورى اَنجَوم دَامَه، ولى هَنورَنى جِگَاهِستَه. ۲۳ ارباب اَپَاسَریش وَاثَه: ”جَد اَونرا وَ کَوجَه اَونرا بَش وَ مَردَومى دِیم پَنواَنَه چَمِن مِیمانىرا بَوعَه تا چَمِن گَه پَورا بَو. ۲۴ چَون بَه شَمَه با تِیمَه کن هِیچ کِرم اَینیکا کن صَلا رُ مَون بَه، چَمِن مِیمانى سَورى نِیَنجِشت.“

بهای عیسیکا پیروی گرد

۲۵ وَرَ جَماعتى عیسی نَه دَر بَینَه. عیسی چَون ظَرف اَگَر دِستَه وَ وَاثِش: ۲۶ «اَگَم کَسى چَمِن وَر با وَ اِشْتَن دَد وَ نَنه وَ رُن وَ خَرَدَن وَ پَرا وَ خَلا وَ حَتى اِشْتَن جَانِیکا مَکَدِر، چَمِن شاگَرِد نِیشا بَه. ۲۷ وَ هَر کَم اِشْتَن صَلیبى دَوشى سَر مَدَراکِنَه وَ چَمِن دَومَلَه نا، چَمِن شاگَرِد نِیشا بَه.

۲۸ شَمَه کا کِیَه کن بَپِیشَه اِیلَه قَلَه سِى اَگَر وَ اَولِیکا نِشَه تا چى خَرَجى حِیساَب بَگَر وَ بَویِنَه بَشایَه اِى تَمون اَگَر یا نَه؟ ۲۹ اِى مَونَه کن اَگَم چى هِیمى دَگَر ولى چى تَمون اَگَر دَومَنَه، هَر کَم اِى بَویِنَه، دَسَپَر بَگَئِتَه، ۳۰ با تى: ”اِم اَدَم ساخْتَمانى سِى اَگَر دَ شَروو کَر دَشَه، ولى چى تَمون اَگَر دَ کَمَنَدَ یَه!“

۳۱ وَ یا کِرم پادِیشایَه کن دِیَیر پادِیشا جَنگِستَه را رَونَه بَبو، بى اَم کن اَولِیکا بَنِشَه وَ فِکَر بَگَر کن دَ هِیزار سَربازِیَه بَشایَه کَسى رَودَگَر بَشو کن بَیست هَزار سَربازِیَنه چى جَنگِستَه را بَومَیَه؟ ۳۲ وَ اَگَم بَویِنَه کن نِیشا چى رَودَگَر مَنَد، تا وَتَى کن عَنِیمى لَشْگَر هَنورَنى دَورِیکا مَنَد، اِیلَه قَاصِید رَونَه بَگِئَه تا بَویِنَه چَنتَه بَشانَه صَلاح گَرِد. ۳۳ هَنترَ کِه، هِیچ گَم شَمَکا تا گَرِد اِشْتَن داراِییکا دَست مَبِگَر، چَمِن

شاگرد نینشا به.

۳۴ «نیمک چاکه، ولی اگم نیمک اِشْتَن مَرّهیچ بَرگِر، چنتر بَبیّه آی هَنی سورآگرد؟»^{۳۵} آد، نِه خاکیرا خَرَج بَشی و نِه بَشایه کود آبو؛ بَلکم فقط آی پی فِر آدی. هرکم کن چی گوش دَرزست، دَرسه!»

۱۵

گین آبه پسی مثل

۱ خَرَج ویگرن و گِناخکارن، گرد عیسی وَر کایین جَم آبه تا چی گفون دَرسن.
۲ فَریسون فِرَقه عالیمن وتوراتی موعَلیمِن غُور اَرزنیته اواجینه: «اِم مرد گِناخکاروون قبول بگی و اوونته همسفرآزین.»
۳ پس عیسی اِم مَثلی چوونرا وَرْدِشه: ۴ «کیه شمه کا کن صد گله پَس بدار و اگم ایله اوونکا گین آگر، ا نود و نه گله ایسبیتیکا آمَرزِ وَا گین آبه پسی دومله مَشو تا آی پیدا بگر؟^۵ و وَقتی کن گین آبه پسی بوینه، آی خَشینه دوشی سَر آرنا^۱ و وَقتی کن گِرا بومَیه، اِشْتَن رَفقون و خَمسوعون جَم بگی و باتی: ”بِه مَنه خَشی بگر امی خاطر کن چمن گین آبه پسی پیدام گرد.“^۷ به شمه باتیم کن، هِن تَرکه، ایله گِناخکاریرا کن توبه بگیه آستامونیکا ویشتر خَشی بگنه، تا نودو نه گله صالحه آدمیرا کن توبه لازمَشون نیه.

مَثَلِ گین آبه سِگه

۸ «و یا کَرَم ژنه کن د گله نَقَر اینه سِگه بدار و اگم ایله اوونکا گین آگر، چِرایی رَشون آمَگَر و کة دَمَرَجِه و دِیقتینه اَنه چی دومله مَگَرِد تا آی پیدا بگر؟^۹ و وَقتی کن آی ویندِشه، اِشْتَن رَفقون و خَمسوع اُون جَم بگی و باتی: ”بَمَنه خَشی بگر، امی خونه کن اِشْتَن گین آبه سِگه پیدا گردمه.“^{۱۰} به شمه باتیمه: هِن تَرکه ایله گِناخکاری کن توبه بگیه، خدا فرشته اُون دِلکا خَشی بَبیّه.»

گین آبه زوعه مثل

۱۱ عیسی واتشه: «مردی د زوعه داری.^{۱۲} گچه زوعه اِشْتَن دَد واتشه: ” دَد، سَهمی کن دَد مالیکا بَمَن آررست، بَمِن بَد.“ پس دَد اِشْتَن دارایی اِشْتَن د گله زوعه دِلکا رست گردشه.^{۱۳} هِنورنی چن روجی دِیورَد نِبِه کن، گچه زوعه آچی کن داری گرد آگردش و دور مَمَلکتیرا رُونه آبه و اِشْتَن ثِیروتی آجگا کا عیاشینه

هیچ بَرگَرَدش. ^{۱۴} وَقتی هر چی ای کن داری خرج کردشه، چَتینه قحطی آ مَمَلکتیکا آمه و آ زوعه نِداریبیکا دَگنستَه. ^{۱۵} پَس زوعه شَه و آ مَمَلکتی ایله آدَمون پا سَری آبه، آ آدَم نی زوعَش اِشْتَن رَمینی سَرِدِر عَنَدِشَه تا خوعون غذا بَدِر. ^{۱۶} زوعه ظَمارزوو داری اِشْتَن لَو خِواون هَرَد چینه سیر آگر، و هیچ کس بی چی ای اِنْدِری. ^{۱۷} ولی وَقتی هوش آرمه و واتشه: ” چَنه چمن دَد پَاسری اِن ایضافه هَرَد چیی دارن ولی آز اِم جگاکا اَنشتای کابَمَرَدیم. ^{۱۸} پَمب و اِشْتَن دَد وَرَبَشیمه و بی باتیمه: دَد، خِدا حَقیکا و اِشْتَه حَقیکا گِناخ گَرَدَمه. ^{۱۹} د لیاقَتیم نیه بَمِن اِشْتَه زوعه خِله بَگن. بَمَنه هَنته ایله اِشْتَه پَاسریون شیواررِفْتار اکن.“

^{۲۰} پَس راست آبه و دَد گه طرف رونه به. اما هَنورَنی گکا دور به کن چی دَد آی ویندشه و دلش چیرا سیجیستَه. دَد ویریتَه، آی اِشْتَن کَشاکا گِشَه و آینه ماچینه کردش. ^{۲۱} زوعه واتشه: ”دَد، خِدا حَقیکا و اِشْتَه حَقیکا گِناخ گَرَدَمه. د لیاقَتیم نیه کن بَمِن اِشْتَه زوعه خِله بَگن.“ ^{۲۲} ولی دَد اِشْتَن پَاسری اون واتشه: ”بِتاو! چاکَرین شنِدری بوَعَر و بی دَگَر. اَنگِشْتِله چی اَنگِشْتِیکا و پا عَب چی لِنگون دَگَر. ^{۲۳} ایله قَبِرَقَه پارَنه بوَعَر سَر آبیر، تا بَرَم و جشن بیگَم. ^{۲۴} امی خونه کن چمن اِم زوعه مردَ به هنی زَنَد آبه؛ گین آبه به، پیدآبه!“ پَس جَشَن گِته شیروو گَرَدشون.

^{۲۵} «یاله زوعه رَمینیکا گَشْتو کار دَرَبه. وَقتی کن ویگَرَدستَه و کَه نِزکیرا آمه و دوش و آوازی سَسِش دَرستَه، ^{۲۶} ایله پَاسریونکا خِله گَرَدشه و دَپَرَسستَه کن چه خَبَر. ^{۲۷} پَاسری جواب داشه: ”اِشْتَه برا آمیه و اِشْتَه دَد امی خونه کن اِشْتَن زوعه سَقَه جان ویندشه ایله قَبِرَقَه پارَنه ای سر آبیردش.“ ^{۲۸} ولی وَقتی کن یاله زوعه اِمَش دَرستَه، بَرَضَخ آبه و نِپِشَبَه گه دَلْرا با. پَس چی دَد پَرِنیرا آمه و بی خاشتو خاز کردش. ^{۲۹} ولی اِشْتَن دَد جِوابیکا و اِشْتَن: ”دَیس، خِیلی ساله کن هِنته پَاسری شیوار بَتَه خیدمت گَرَدَمه و هرگز اِشْتَه دَستوریکا نافرْمونی گَرَدَم نی. ولی تَه هیچ وَقت حتی بَرِ ای بَمِن اِنْدَار تا چمن رَفقوَنه جَشَن بیگَم. ^{۳۰} ولی ایسه کن اِشْتَه اِم زوعه آمیه، زوعه ای کن اِشْتَه ثیروَتی خِراو رُنوَنه هیچ آگَرَدش، تَه چی خونه ایله قَبِرَقَه پارَنه سر آبیردرا!“ ^{۳۱} دَد و اِشْتَن: ”زوعَمه، تَه اوزون بَمَنه دَریشه، هر چی دارم، اِشْتَه. ^{۳۲} ولی ایسه دَرستَه کن جشن بیگَم و خَشی بَکَرَم، امی خِاطِر کن اِشْتَه اِم برا مردَ به، زَنَد آبه؛ گین آبه به، پیدآبه!“

موتیقلبیه دستکی مثل

۱ هِنْتَه نِی عِیسی اَشْتَن شَاگَرْدِنِش وَاثَه: «ثِیروَت مَنَدَ مِرْدِی ایلَه دَسْتکی داری. چِیرا شُکَایَت اَرَسْتَه کِن اَ دَسْتک چِی اموالی هِیچ بَرگَرْد، ۲ اَ ثِیروَتَمَنَدِ مِرْدِ اَشْتَن دَسْتکی اَشْتَن وَر خِلَه گَرْدِشَه و بَیْکَا دَپَرَسِستَه: ”اِم چِچِیه کِن اِشْتَه خُونَه کَام دَرَسْتَه؟ اِشْتَه حِیسا بون پَس اَدَامِی خُونَه کِن دِ نِیْشِشَا چِمَن دَسْتک بَی.“

۳ اَ دَسْتک اِشْتَنَه وَاثِش: اِیْسَه کِن چِمَن اَرِیَاب بَیْیِشَه بَمِن دَسْتک گِیْرِیْکَا بَرگَر، پِی چِجِکَرَم؟ اَز کِن نَه زَمِیْن کِنْدِ اِیْنجَارِی دَارَم و نِه روم هِستَه گَدَاپی بَگَم. ۴ هَا، دِ بَموسْتِیْم پِی چِجِکَرَم، تَا اَمَوْقِع کِن دَسْتک گِیْرِیْکَا بَمِن بَرگَرْدِ شُونَه، کَسِی بَبون کِن بَمِن اَشْتَن گِکَا رَا بَدَن.“ ۵ پَس، اَ اَدَمِی کِن چِی اَرِیَابِی بَدِ کَار بِنِیْنَه ایلَه ایلَه، اَشْتَن وَر خِلَه گَرْدِشَه و اَوَلِیْکَا دَپَرَسِستَه: ”چَنَه چِمِن اَرِیَابِی بَدِ کَارِیْشَه؟“ ۶ اَ جَوَاب دَاشَه: ”صَد خِم زَیْتُونَه روعَن.“ دَسْتک وَاثِش: ”اِشْتَه صَوْرَت حِیسا بَی بَیْگَه، زو بِنِش و بَنوس، پَنجَا خِم!“ ۷ چِی بَه دوْمَلَه دُوْمِیْکَا دَپَرَسِستَه: ”تَه چَنَه بَدِه کَارِیْشَه؟“ اَ جَوَاب دَاشَه: ”صَد خَرَوَار گَنْدِمْ.“ دَسْتک وَاثِشَه: ”اِشْتَه صَوْرَت حِیسا بَی بَیْگَه و بَنوس هَشْتَاد خَرَوَار!“

۸ «اَرِیَاب، مُتِیْقَلَبَه دَسْتکی اَلْمَنَدِ گِیْرِیْکَا تَرِیْفِ گَرْدِشَه؛ اِمِی خُونَه کِن بِی اِیْمَانَه اَدَمِن اِشْتَن رَابَطَه اَوْن دِیْرَ اَدَمُونَه وَاثِشَن کَارُونْکَا، خِدا شَناسَه اَدَمُونْکَا اَلْمَنَد تَرِیْن. ۹ بَه شَمَه بَاتِیْمَه کِن اِم مِچَمَه دُنْیَا مَالِی رَفْقون پَیْدَاگَرْدِ خُونَه خَرَجِ بَکَر، تَا وَقْتِ کِن اَمَالِیْکَا چِی نِمْنَد، بَشَمَه زَیْرُونَه گَه اَوْنْکَا قَبول بَگَن.

۱۰ «اَ اَدَم کِن گَچَه چِیْیونْکَا اَمَانَت دَار بَبو، یَالَه چِیْیونْکَا نِی اَمَانْتَدَار بَبِیْه، وَا کِن گَچَه چِیْیونْکَا صَادِیْق مَبو، یَالَه چِیْیونْکَا نِی صَادِیْق نِیْن. ۱۱ پَس اَگَم اِم مِچَمَه دُنْیَا مَالِیْکَا اَمَانْتَدَار مَبَه، کِیْه کِن اَحْقِیْقِیْه مَالِی شَمَه دَسْت اَدَر؟ ۱۲ وَاگَم دِیْرِی مَالِیْکَا اَمَانْتَدَار مَبَه، کِیْه کِن شَمَه اِشْتَن مَالِی بَه شَمَه اَدَر؟ ۱۳ هِیچ پَاسَرِی نِیْشَا دِ اَرِیَابِی خِیْدَمَت بَگَر، اِمِی خَاطِرْکِن یَا ایلَه کَا نِیْفَرْت بَدَاشْتِی و دِیْرِی زَی بَدَاشْتِیْه، و یَا ایلَه نَه وِفَدَارِیْبِیْه و دِیْرِی گَچ بَه حِیسا ب بوعَرْدِی. شَمَه نِیْشَا هِم خِدا خِیْدَمَت بَکَر هِم پُولِی.»

تورات و خدا پادشاهی

۱۴ فَرِیْسِیْن کِن خَیْلِی پُول پَرَسْت بِنِیْه وَقْتِ گَرْدِ اِم گَفُونِشون دَرَسْتَه،

عیساشون بوگه خوروسته گته. ^{۱۵} عیسی اینش واته: «شمه گسینی هستیرون کن بَشَن مردومیرا درسته آدم نمود دَر، اما خِدا شمه دلیکا باخَبَر. اِمی خونه کن اچیی کن آدمون دِلکا آرزش دار، خِدا نَظَریکا مرداله چییه!

^{۱۶} «تا یحیی دوور، تورات و پیغمبرون نوشته ان شمه راهنما بینه. چیی به دومله، خدا پادیشاهی خسه خبر ایلام بی و گرد آپیشونه زورینه چیی دله دشون. ^{۱۷} ولی آستامون و زمینی نیفیت آبه راحت تر تا امکان نوقطه ای توراتیکا بی ایتبار آبا!

^{۱۸} «هرگم اِشَن ژنی طلاق آدر و دیبر ژنی بیگر، زنا گردشه، وهترکه هر گم طلاق آدوعه ژنی بیگر، زنا گردشه.»

ثیروت مند مرد و ایلعازر

^{۱۹} «ثیروتمند مردی به کن گرونه بنفشه شندری، لطفه گتانیکا دزکریه و همه روج خوشگذرانی آگریه. ^{۲۰} آ ثیروت مند مردی که برنگا سریکا، گیدلیه مردی ایلعازر نوم آخسیه کن چیی جندک زمینه پتلمه به. ^{۲۱} ایلعازر طمارزوو داری غذا خرده اونی کن آ ثیروتمندی سفر سریکا برگنی، اِشَن سیر آگر. حتی عسبه ان نی آین و چیی ژمون آلیسین. ^{۲۲} آ گیدلی، مرد و فرشته ان آی ابراهیم پیغمبری ور بردشون. آ ثیروتمند مرد نی مرد و آی چال گردشون. ^{۲۳} آ ثیروتمند مرد هته کن جندمی تونیکا عذاب آگشیه، دیشته و دوریکا ابراهیم پیغمبرش ویند کن ایلعازر نی چیی وریکا مند به. ^{۲۴} پس تته لسه نه واتش: “چمن دد ابراهیم، بمن رحم آگن و ایلعازری بینن تا اِشَن انگشته تکی آویکا بزئه و چمن زونی سرین آگر، اِمی خونه کن اِم آراکا عذاب بگشتمه.” ^{۲۵} ولی ابراهیم پیغمبر جواب داشه: “بلمه، یاد آرفن کن زندگیکا، چاک چییون به ته آرسته، و بد چییون ایلعازری رست آبه. اما ایسه، اِم جگا آسایشیکار و ته عذابیکا. ^{۲۶} اِمیکا گدشته، چمه و شمه و سَطِیکا یاله برگنی آنوعشونه تا آینی کن بپیشونه اِم جگا، شمه ور بان مشان و آینی کن آ ظرفی کایته مشان چمه وربان.” ^{۲۷} آ ثیروتمند مرد واتش: پس چمن دد، خاشتو خازمه کن ایلعازری چمن دد گرا بینی. ^{۲۸} اِمی خونه کن مرا پنج برا هست. ایلعازری زونه آک تا چمن براون هشدار بدر، تا نگر آین نی اِم عذابه جگا را بان. ^{۲۹} اما ابراهیم جواب داشه: آین موسی توراتی و پیغمبرون نوشته اون دارن، چوون گفی گوش آدرن. ^{۳۰} آ مرد واتش: “چمه دد، ابراهیم، نه بلکم اگم کسی مرداونکا چوون ور بشو توبه

بَكَنَّهُ. «^{۳۱} ابراهيم بِي وَاثِشَه: اگم آين موسى و پَيَعْمَبَرُون گُفِي گوش آندَرِن، حَتِي اگم كَسِي مَرِد بَه دَوْمَلَه زَنَد آبو، آين قَانَع نِيئَب.»

۱۷

بَخَشَش، اِيْمَان، وَظِيْفَه

^۱ عيسِي اِشْتَن شَاگَرْدِنِش وَاثَه: «إِم وَسَوَسَه كَن اِيْنَسَان گِنَاخ بَكِر حَتْمَا بَوْمِيَه، وَلِي بَرَامِه اَكْسِي حَالِيْرَا كَن وَسَوَسَه چِي وَاَسْطَنَه بَا. ^۲ چِيْرَا بِيْتَرَبَه كَن آسْتَاوَسِه اِي چِي مَلِيكَا وِيْرَزَن وَ دِيْرَاكَا وِيْرَفِيْن تَا اِمَكْن اِيْلَه اِم گِيْجَه اَوْن گِنَاخ گَرْد بَاعِيْث بَبُو. ^۳ حَوَاسِرُون بَشْتَنكَا بَبُو. اگم اِشْتَه بَرَا گِنَاخ بَكِر، آي تَشَر بَرْن وَ اگم تَوَبَه كَرْدِيْشَه، بِي بَبَخَش. ^۴ اگم اِي رُوچِي دَلَكَا هَف كَر بَه تَه گِنَاخ بَكِر وَ هَف كَرَاشْتَه وَرَاگَرْد وَ بَوَاچَه: “تَوَبَه بَكْمَه،” تَه پِي آي بَبَخَشِي.»

^۵ رَسُوْلِن، خَدَاوَنْد عِيْسَاشُون وَاثَه: «چَمَه اِيْمَانِي وَرَاكَا!» ^۶ خَدَاوَنْد عيسِي جَوَاب دَاشَه: «اگم خَرْدَلَه دَوْنَه اَنْدَاز اِيْمَان بَدَارِيْرُون، اَشَايِرُون اِم تَوَنْد دَارِي بَوَاچَه: “رِيْشَه كَا پَرِن ب وَ دِيْرَاكَا اِنِش»، وَ اَشْمَكَا فِرْمُون اَبَرِيَه.

^۷ «كِيَه شْمَه كَا كَن اِيْلَه پَاسَرِي بَدَار چِي پَاسَرِي رَمِيْنِي گِيْت بَكِر يَا پَسُون بَجَارِنَه وَ وَقْتِي رَمِيْنِي سَرِيكَا گَرَا وِيْگَرْد وَ بِي بَوَاچَه: “زُو بَه وَ سِفَر سَر بِنِش؟” ^۸ مَكْم اِم گُفِي عَوُض بِي نِيَوَات: “چَمَن سُوْرِي حَاضِر اَكَا وَ اِشْتَن مِيْنِي دَبَسْت وَ بَمَن خِيْدَمْت بِيْگَه تَا اَز بَرَم وَ بِنَجْم، چِي بَه دَوْمَلَه تَه بَرْدِيْشَه وَ بِنْتِيْشَه؟” ^۹ مَكْم اِ پَاسَرِيكَا اِمِي خَوْنَه كَن چِي دَسْتُوْرُون، اَنْجُوْم دُوْعَش بَه تَشْكُوْر بَكِيَه؟ ^{۱۰} شِمَه نِي هِنْتَرَكَه هَر مَوْقَه گَرْد دَسْتُوْرِي كَن بَشِمَه اَدُوْعَشُوْنَه اَنْجُوْم اَدَارُون، بَوَاچَه: “اَمَه بِي مِئْتَه پَاسَرِي اِنِي هِسْتِيْمُون وَ فِقْط اِشْتَن وَظِيْفَه اَنْجُوْم دُوْعَمُوْنَه.»

عيسِي دَگِلَه جِذَانِي شَفَا بَدَاي

^{۱۱} عيسِي هَتَه كَن شَهْرَاوَرشَلِيْمِي طَرَف اَشِيَه، رَاه دَلَكَا، جِيْگَايِي اِيكَا دِيُوْرِيَه كَن مَنطَقَه اِسَامِر وَ وُلْتَه جَلِيْلِي مَرز بَه. ^{۱۲} پَس وَقْتِي كَن كَايْتَه اِيْلَه اَوَادِيِي دَلَه دَشَه، دَگِلَه جِذَانِي بِي گِنَسْتِيْن. اَجِذَانِيِيْن دُوْرِيكَا مَنَد بِيْنَه ^{۱۳} وَ تَتَه لَسَه نَه سَس اَدْرِيْنَه وَ اَوَاچِيْنَه: «عيسِي، اِسْتَا، چَمَه سَر رَحْم اَكْن.» ^{۱۴} وَقْتِي عيسِي اَيْنِش وِيْنَد، وَاِش: «بَشَه وَ بَشْتَن كَاهِيْنُوْرَا كَن مَعْبَدِي عَالِمِيْنَه اَمُوْنَه.» وَ اَيْن هِنْتَه كَن

کایبین شِه شفا گِتشون. ^{۱۵} ایله آوونکا وَقتی ویندِشَه کن شفا گِتشَه، هَتَه کن تَتَه لَسَه نَه خِدا ستایش آکریه، ویگردِستَه ^{۱۶} وِ اِشْتَنِش عیسی لنگون سَرِدِر بَرَفِنْدِش و ایکا تَشکور گِردِشَه. آ مِرْد سامری بَه. ^{۱۷} عیسی وائِش: «مگم آینی کن شفا گِتشون دَ نَفَر نِین؟ پس، آ نَه نَفَر کِرم جگاکانه؟» ^{۱۸} غَیر اِم خَلک، هیچ کسی پَیدا اِنَبَه تا آگِرِد و خِدا ستایش بَکِر؟» ^{۱۹} چِی بَه دومله عیسی آ مِرْدی وائِشَه: «بِب و بِشَن، اِشْتَه اِیمان بَتَه شفا آدوَعَشَه.»

خدا پادیشاهی آمه

^{۲۰} عیسی، فَرِسیون جَوابیکا کن دَپَرِست بینه خِدا پادیشاهی گینی بومیه، وائِش: «خدا پادیشاهی جوری نیام کن ببوای ویند، ^{۲۱} و نِه کسی باتیه، ”دَیس اِم جگا کار“ یا ”آجگا کار“، امی خونه کن خِدا پادیشاهی شمه دلکار.»

^{۲۲} چِی بَه دومله عیسی شاگردِش وائَه: «روچی بومیه کن شمه ظمارزو بگرون اینسانی زوعه ایله روجون بویه و نیئویند. ^{۲۳} بَشَمَه باتیه: ”دَیس اِم جگا کار،“ یا ”دَیس آ جگا کار.“ شمه مَشَه، یا چوون دومله، را دَنِگَنَه. ^{۲۴} چون هته کن گِر شَقِی بَرِی و آستامونی اپی سَریکا تا آسَرِشون آگِرِد، اینسانی زوعه نی اِشْتَن روجیکا اِنْتَر بَبیه. ^{۲۵} اَمَا اَوَلِیکا آ پی وِر رنج بگِشَه و اِم اودومی آدَمون طَرَفِیکا رَد آبو. ^{۲۶} اینسانی زوعه زموئه، هِنْتَه نوح پَیغَمَبَرِی زموئه شیوار بَبیه. ^{۲۷} تا آ روجی کن نوح گشتیکا دَنِشْتَه، مردوم هَرِیَه و هنجینه، ژن آگریه و شو آشینَه. اَموَق لیس آمه و آوون گِردی نیفیت آگِرِدش. ^{۲۸} ابراهیمه پَیغَمَبَرِی بَرورزا لُطی رَمونکا نی اِنْتَر بَه. مردوم هَرِد و هِنْتَه و خِرِیه و خِرْتَه و گِشْتَه و گه سی آگِرِد کا مَشغول بین. ^{۲۹} ولی روجی کن لُط شهر سُدومیکا بَرن آمه، آرا و گوگرد آستامونیکا آواریه و آوون گِردی نیفیت آگِرِدش. ^{۳۰} آ روجی کن اینسانی زوعه ظهور بگی نی، اِنْتَر آزین. ^{۳۱} آ روجیکا، کسی کن اِشْتَن کَه بونی سَریکا پِر و چِی آساین گه دلکار، چوون پگتَه خونه بِنِرا مَعا. وهر گم گشتو کاری خونه رَمینی سَرِبو گرا آمگِرِد. ^{۳۲} لُطی ژنی یاد آرفنه! ^{۳۳} هر کم امی دومله ببو کن اِشْتَن جانی غَم بَر، آی از دست آردا، ولی هر کم اِشْتَن جانیکا بگِذِر، آی غَم بَر دیتَه. ^{۳۴} بَه شمه باتیمه، آ شوی دِلکا دِ نَفْرِیکا کن ایله جگاکا خِتین، ایله بَبَر دیتَه و ایله بَمَن دیتَه. ^{۳۵} و دِ ژنی دِلکا کن یِن دِنَه آستاو بَرَن، ایله بَبَر دیتَه و ایله بَمَن دیتَه. ^{۳۶} هَتَرکه دِ مِرْدی دِلکا کن کاینه رَمین سَرِدِر گشتو کار گِرِد، ایله بَبَر دیتَه و ایله بَمَن دیتَه. ^{۳۷} آین عیسی کا دَپَرِستین: «کِرَم جگارا بَبَنه چمه سَرور؟» جواب

سیمیجَه ویوه ژنی مثل

۱ عیسی اِشتن شاگردونرا مَثلی وَرِدِشه تا اوون آمونَه کن پی اوزون دوا بگرن و هرگز دلسرد آمبون. ۲ عیسی واتشه: «شهریکا قاضی اِبی به کن نه خِداکا آتِرسیه نه مردومی اَهمیت آدریه. ۳ هه شهریکا ویو ژنی به کن یَزَن چی وَر آی و آواجی: «چمن حقی چمن غنیمیکا ویگه. ۴ قاضی هنه وَقتی بی ایتنا نِگَرْدِشه. اما آخیر بَسَر بَشْتَنه واتش: «هر چنه نه خِدا کا بَتَرَسْتیم و نه مردومی اَهمیت بَدام، ۵ ولی اِمی خاطر کن اِم ویو ژن دِ بَمِنش بَرگَرْدِیه، چی حقی ویمگت تا اِشتن اِم یَزَن اومه نه بَمِن رَمْتیکا دَمَفِنه!» ۶ آموقه خِداوند عیسی واتش: «دَرَسْترون اِم بی اینصافه قاضی چش واته؟ ۷ ایسه خِدا اِ آدَمنی کن اِشتن اینتخاب گَرْدِشه، چوون داد اَنیَرست، اِینی کن شوانه روج بی خِله بگنه؟ چوونرا آرتسه عری دَرَفند؟ ۸ به شمه باتیمه کن خِیلی زو چوون داد آرتست. اما وَقتی اینسانی زوعه با، رَمینی سَرْدِر گسی پیدا بگنه کن ایمان بدار؟»

فَریسی و خراج ویزگر

۹ عیسی اِم مَثلی نی بعضیونرا کن اِشتن صالح به کا مطمئن بینه و دیر آدمون گچ آگریته، وَرِدِشه: ۱۰ «دِ نفر دواگردرا معبد شین، ایله آوونکا فَریسون فرقه عالیمونکا به، ایله نی خراج ویزگر به. ۱۱ آ فَریسی، پامند و اِشتنه اِنتر دوا گَرْدِشه: «خدايا، به ته شکر بگم کن هِنته دیر آدمون شیوار، پتاریچی و بی اینصاف و زناکار نیمه و نه حتی اِم خراج ویگری شیواریم. ۱۲ هَفْتَه اِی دِ گر روجه بگتیم و تورارتی حکم ده یک آدوعه، هرچی خونه کن بدست بوغردیم آنجوم بدام.» ۱۳ ولی آ خراج ویگر دوریکا پامند و نپیشبه حتی اِشتن چمون آستامونی طرف راست آکر، بلکه اِشتن سینه سر آکووی و آواجیه: «خدايا، بَمینه گِناخکار رحم آکن.» ۱۴ شمه باتیمه کن اِم خراج ویگر صالح بحیساب آمه و گرا شه، نه آ فَریسی، اِمی خاطرکن هر کم اِشتن یال آگر، گچ آرتب و هر کم اِشتن گچ آگر یال آرتن.»

عیسی خَرْدَنون بَرگت دَر

۱۵ مردوم حتی تَر خردَنون عیسی وِراورینه تا عیسی اِشتَن بالی چوون سَریکا بِئِر. شاگردن اَموقع کن اِمی ویندِشون، مردومی تَشَر ژشونَه. ۱۶ اَمّا عیسی اِینش اِشتن وِر خِلِه گِردِشَه و واِتش: «بِرَر خردَنن چمن وِر بان؛ چوون ناری مَکِر، اِمی خاطر کن خِدا پادِشاهی اِنتر کسون شَنه. ۱۷ حَقِیقَتَا بَه شَمَه باتیم، هر کم خدا پادِشاهی هنته خردَنی شیوار قِبول نِگر هرگز چِی دِلَه دَنیش.»

ثِیروتمندَ رَئِیس

۱۸ قام یهودی ایلَه رَئِیسونکا عیسی کا دَپرسستَه: «چاکه اِستا، پی چبگرم تا زَیرونَه زندگی اِرت بِئرم؟» ۱۹ عیسی بِی واِتش: «چیرا بَمَن چاک خِلِه بَگَش؟ هیچ کم چاک نیه غِیر اَز خِدا. ۲۰ حِکمون بَموستیشَه: زِنا مَک، آدَم مَکَش، مَبِتار، دِروغَه شهادت مَد، اِشتن دَد و ننه اِیحترام بَنه.» ۲۱ اَمرد واِتشَه: «امون گردی جوان گِریکا اَنجوم دوغَمَه.» ۲۲ عیسی وَقَتی اِمش دَرستَه، اَش واِته: «هَنوزنی ایلَه چی کِمِرهستَه؛ هر چی هَسِتِر بَخَرش و دَس دَرِیسون دلَه رَسَت اَکن، کن اِستامونیکا گنج بَداشتیشَه. اَموقع ب و بَمَنکا پیروی اَکن.» ۲۳ ولی اَمرد وَقَتی اِم گَفتَنش دَرستَه، بَرک بَرَضِخ اَبَه اِمی خاطر کن وِر ثِیروت داری. ۲۴ عیسی وَقَتی ویندِشَه کن اَمرد بَرَضِخ اَبَه واِتش: «چَنه چَتینَه کن ثِیروتمندن خِدا پادشاهیکا دِلَه دَشون! ۲۵ شَتِری دِیوردِ دَرزَنه خلیکا رَاحت تَر تا ایلَه ثِیروتمندی دِلَه دَشه خِدا پادشاهیکا.»

۲۶ کَسینی کن اِم گَفتَنشون دَرستَه، دَپرسستین: «پس کی بَشای بَرِوشِتَه؟» ۲۷ ولی عیسی واِتش: «اَچی کن اینسانیرا غِیرممکینَه، خِدارا مومکِنَه.» ۲۸ پَطْرُس واِتشَه: «دَیس اَمَه اِشتَن گَه اَهَشِتِمون و اِشتَه دوملَه اَمیمون!» ۲۹ عیسی اِینش واِته: «حَقِیقَتَا بَه شَمَه باتیم کن هیچ گس نییَه کن خِدا پادِشاهی خونَه اِشتَن گَه یا ژن یا برا اون یا دَد نَنه یا اِشتَن خردَنون اَهَشِتَش ببو و ۳۰ اِم دِنیکا چند برابر به دَسْت وِرَدَش مَبو و اَدِنیا کا نی زَیرونَه زندگی چِی نَصیب مَبو.»

عیسی سُوْمین گَر اِشتَن مَرِدِ پِیشگویی بَگی

۳۱ عیسی اَ دانَر شاکرِدی کناریرا بَرَدِشَه و اِینش واِته: «دَیسَه اَمَه شهر اورشلیمیرا بَشیمون. اَجگاکا گِردِ چِینی کن پِیغَمبَرن اینسانی زوعه خونَه نوشتَشونَه اَنجوم بَبِتَه. ۳۲ اِمی خونَه کن اینسانی زوعه غِیر یهودیون دَسْت اَندا. اِین اِی دَسپَر بَگتینَه و بَینَه بد رفتاری بَکن وِچی سَریکا توو وِیغَنَد ۳۳ و چِی سَلاق ژ بَ دوملَه و بَی بَکشتینَه و اَسُوْمَه روجیکا زَند اَرین.» ۳۴ ولی شاگردن هیچ کَرَم

إم گفونکا سَر آنگیننه. إم گفی معنی آوونکا نون آبه به و سَر آنه گنینه کن عیسی چه خونه آوونه گف آرنیه.

عیسی ناوینا آگیدلیبی ابی شفا دَر

^{۳۵} آموغ کن عیسی شهر آریحا نِزک آرسته، ناوینا آ مردی به کن را فَرَقیکا نشت بَ وگدابی آگریه. ^{۳۶} وقتی جمعیتی سَس کن آجگا کابین دَیوردِ دَرَسْتِش، دَپرسسته کن چه خَبَر؟ ^{۳۷} وائشونه: «عیسای ناصری کا دَیورد.» ^{۳۸} آ ناوینا آ مرد لَسَه ژشه: «عیسی، آی داوود پادیشا زوعه، بَمَن رَحَم اکن!» ^{۳۹} کسینی کن جَمعیتی نَ کا آشینه، بَی تَشَر ژشونه وِبَی وائشون کن ساکیت آبو. ولی آ ویشتر لَسَه ژشه و واتش: «آی داوود پادیشا زوعه، بَمَن رَحَم اکن!» ^{۴۰} عیسی پاپیند آبه و آمر گردِشه تا آ ناوینا آ مردی چَی وَر بوغرن. وقتی آ مرد نِزک آمه، عیسی آیکا دَپرسسته: ^{۴۱} «بَپیر ترا چبگرم؟» آ مرد وائش: «چمن سرور آپیمه چمن چَمَن هَنی بُوین.» ^{۴۲} عیسی بَی وائشه: «اِشْتِه چَمَن بُوین! اشته ایمان به ته شفا آدوعشه.» ^{۴۳} جَخت چَی چَمَن هَنی آج آبینه وهته کن آ، خِدا شکر آگریه عیسی دومله زونه به. وقتی مردوم اِمشون ویند گِرد خِداشون ستایش گرد.

۱۹

عیسی و زگا

^۱ عیسی شهر آریحا دلَه دِرمه و شَهری دِلکا کابیه دَیورد. ^۲ آجگا مردی آمونیه کن چَی نوم زگا به. زگا خراج ویگرون رییس به و ثیروتمند به. ^۳ زگا آپیش بَ بُوینه عیسی کییه، ولی یالَه جماعتی خونه آ نَشایه عیسی ویند اِمی خاطر کن فوَتَر به. ^۴ پَس، نَرا ویریتَه و چینار داریکا پَشَه تا عیسی بُوینه، اِمی خاطر کن قرار به عیسی آ راکا دَیورد. ^۵ وقتی عیسی آ جگا را آرسته، گفا دِشِشَه و بَی وائش: «زگا، پتاو ویرا، اِمی خونه کن اومروج پی اشته گکا بومونیم.» ^۶ زگا نی جَخت ویرمه و خشینه عیساش اِشْتَن گرا بَرَدِشه. ^۷ مردوم وَقَی کن اِمی بُویندینه، گرد قور ژشونه و وائشون: «عیسی ایله گناخکاری میمان بیه.» ^۸ زگا اِشْتَن جگا راست آبه و خِداوند عیساش وائَه: «چمن سرور دَیس، نصف اِشْتَن مالی گیدلیون بَیخِشستیم، و اگم کسی کا نا حقه چبی ابی ویگتَم بَبو، چار برابر بَی آمگار دِنست.» ^۹ عیسی بَی وائش: «اومروج وازنسته إم گرا آمه یه، اِمی خاطر

کن ام مرد نی ابراهیم پیغمبری نتاجیکار. ^{۱۰} امی خونه کن اینسانی زوعه آمیه تا گین آبه دومله بگرد و آی بروازنه.»

طِلَه اینه سِگه اون مثل

^{۱۱} هته کن این ام گفون گوش آگرینه، عیسی اِشْتَن گُفی ایدامه کا، مَثلی وِردِشه، امی خونه کن اورشلیمی نِزک به و مردوم گمون آگرینه خِداپادشاهی هه زَمانیکا دیار آرب. ^{۱۲} پس عیسی واِش: «ایله نجیبزادَ ای دور مَمَلکتِرا شه تا اِشْترا مَقام پادیشایی به دَسْت بوَعَر و چِی به دومله ویگرد. ^{۱۳} پس، دَ نفر اِشْتَن پاسریونکا خِله گردِشه و هرگمی ایله طِلَه اینه سِگه آدَاشه کن ایله کاریگری سه ما مژد به، و اِینش واِته: ”تا چمن آگردسته اِمینَه کار بکر.“ ^{۱۴} اما مَرْدومنی کن قرار به امرد چوون سَرْدِر سَلطَنَت بکر، ایکا نیفَرْت دارین؛ این امردی پِشت آگر قاصیدنی عَنْدِشونه تا بواجن کن: ”امه نییستِموئه امرد چمه سر سَلطَنَت بکر.“ ^{۱۵} وقتی امرد اِشْتَن مَقام پادیشایی به دَسْت وِردِشه ویگردسته، و دَسْتور داشه پاسری پنی کن اِینش سِگه آدوَعش به، خِله بکن کن چِی وِر بان، تا بزنه هر گم چنه بَر گردشونه. ^{۱۶} اوّلی چِی وِر آمه و واِشه: ”چمن سرور، اِشته سِگه دَ گِله سِگه بَر داشه.“ ^{۱۷} پادیشا بی واِش: ”آفرین، چاکه پاسری! امی خونه کن گمه چیکا امانتدار بیسه، دَ گله شهری حِکومتی بته آمدَا.“ ^{۱۸} دوُمی آمه و واِشه: ”چمن سرور، اِشته سِگه پنج گِله سِگه بَر آدَاشه.“ ^{۱۹} پادیشا بی نی واِش: ”ته نی پنج شهری سَرْدِر حُکمرانی بگش.“ ^{۲۰} چِی به دومله دیری آمه و واِش: ”چمن سرور، بقرما ام اِشته سِگه! آی پارایکا پِشْتِمه و غم هَرْدِم. ^{۲۱} امی خونه کن بَتکا اُترسیمه، چون سختگیر مردی هِستیش. اچی کن اَنوَعرنیه، پِشگت، و اچی کن گِشتر نیه، بَدورنوستیش.“ ^{۲۲} پادیشا بی واِشه: ”آی اوشر پاسری، بته اِشته واِته گُفونَه مَحکوم بگم. ته کن بَموسْتِیشه سختگیر مردی هِستیم، اچی کن نوَعَم نی پمگت و اچی ای کن گِشتم نی بَدورنوستیم، ^{۲۳} پس چیرا چمن پولی صرّافون اِنْدَار تا وَقْتی کن ویمگردست آی چِی بَرَنه پس ویگم؟“ ^{۲۴} پادیشا اینی کن آجگاکا مَند بینش واِته: ”سکه ایکا ویگر و ا کن دگله سِگه دار بی بَدَر.“ ^{۲۵} این پادیشاشون واِته: چمه سرور، ا کن اِشْتَن دَ گله سِگه دار!“ ^{۲۶} پادیشا جواب داشه: به شمه باتیمه، هرگمی کن دار بی ویشتر آدوَعه بَبیه؛ ولی ا کن نیشه، حتی هه کن دار نی ایکا وینگت. ^{۲۷} ایسه چمن اَغْنِیمِن کن نِپِشون ب چوون سَرْدِر سَلطَنَت بگم ام جگا را بوَعَر و چمن ناریکا چوون ملی

عیسی ایلہ شاہ شیوار اورشلمی دلرا آمہ

۲۸ وقتی عیسی ام گفینش ر، اوونکا ناتر اورشلمی ظرف رادگنستہ.
 ۲۹ وقتی عیسی آوادی اینہ بیت فاجی و بیت عنیا کن، کوه زیتونیکا بینہ، نرک
 آبہ، د نفرایشتن شاگردونکا رونہ آگردشہ و آیینش وائہ: ۳۰ «آوادی ایرا کن شمه
 ناریکار، بشہ. وقتی آوادی دلہ دشرون، آبستہ خر کزایی بونیدرون، کن تا
 ایسہ کسی چی سریکا دنشتہ نیہ. آی آگر و ام جگا را بوغر. ۳۱ اگم کسی شمکا
 دپرسستہ: «چیرا آی آج بگرون؟» بواجہ: «خداوند بی لازم دار.» ۳۲ پس آ د
 نقر شینہ و گرد چپیون ہتہ ویندشون کن عیسی وائش بہ. ۳۳ وقتی کن خرکر
 لافندی آرگریہ، چی صاحبین، آینشون وائہ: «چیرا خرکر لافندی آج بگرون؟»
 ۳۴ این جواب داشون: «خداوند بی لازم دار.» ۳۵ این خرکر عیسی ور وردشون.
 چی بہ دوملہ ایشتن رداون خرکر سریکا ویرفندشون و عیساوشون چی سردر نشام
 نیشون. ۳۶ ہنتہ کن عیسی راہ کا اشیہ مردوم ایشتن رداون چی راہ سریکا
 جیرگرین. ۳۷ وقتی عیسی کوه زیتونی ایشپہ ویر نرک آریہ، چی شاگردون
 جماعت گرد، خشینہ، گرد موعجیز این خونہ کن بیکا ویندشون بہ، تئہ لسه
 نہ خدا ستایش آگریہ ۳۸ و آواجیہ:
 «مُتبارگہ پادیشاپی کن خداوندی نومیہ آ.

صلح و سلامتی آستامونیکا و شکوہ و جلال عرش برینیکا ببوا!«
 ۳۹ بعضی فریسیونکا کن جمعیتی دلکا بین عیساوشون وائہ: «استا، ایشہ
 شاگردون تشر پزن!» ۴۰ عیسی جواب داشہ: «بہ شمه باتیم اگم این نی ساکیت
 آبون، ام سہ این لسه پزن.

۴۱ وقتی کن عیسی اورشلمیکا نرک آبہ و شہرش ویند چیرا برمستہ ۴۲ و
 وائش: «کاش کن تہ، ہا، تہ اومروج آزنیشہ کن چہ چینی ترا صلح و سلامتی
 ور. ولی ایسہ ام چپین ایشہ چمیکا نون آبہ ایہ. ۴۳ چون روچنی بومنہ کن
 ایشہ غنیمن ایشہ دوور سنگر سی آنگرد و بتہ محاصیر بگنہ، و ہر وریکا بتہ
 فشار بوگردینہ؛ ۴۴ و بتہ خاکینہ یکسان بکن، تہ و خردینی کن ایشہ دلکائہ. این
 نیشت کن سہ ای سہ سر بومونہ. چون آرمانی کن خدا ایشہ آرسٹہ آمہ
 سرآنگنیشہ.»

عیسی مَعَبَدی دِلکا

٤٥ عیسی مَعْبَدِی دِلَه دَرَمَه و آینی کن آجگا کاسبی دَرِ بَین، دَمَنَدِ آوون پَرِن بَرگَرِد، ٤٦ و آینش وَاثَه: «مُقَدَّسَه نِوِشْتَه اونکا نِوِشْتَه آبَه یَه کن ”چمن که، گَه اِ عِبَادَتِ بَبِیَه،“ ولی شِمَه، آی پَتارچییون لوَنه سی آگَرَدِرَوَنه.»

٤٧ عیسی هَمَه رُوج مَعْبَدِ یکا آمُوج آدَرِیَه. سران کاهین و توراتی موعَلِیمِن و قامه یهودی زَبِیسِن ایلَه راهی دومله بیئَه تا عیسی نیفیت آگَرِن. ٤٨ ولی اِشْتَن کاری آنجوم دوعه راراهی پَیدا نِگَرَدِشون، اِمی خاطر کن گِردِ آدَمِن صِدْقَه دِلِیَنه عیسی گُفون گوش آدَرِیَه.

٢٠

عیسی زاکین

١ ایی رُوج وقتی کن عیسی معبدی دلکا مردومی آموچ دَری و خِدا پادیشایی خَشَه خَبَری آوونرا اییلام آگری، سران کاهین و توراتی موعَلِیمِن، ایسبیه ریشوَنَه، عیسی وَر آمین ٢ و واتشون: «آمه بواج، چه زاکینینه اِم کارون بگَشَه؟ کی اِم زاکینی بَتَه آدوَعَشَه؟» ٣ عیسی جواب داشَه: «آز نی شمه کا سوالی دارم؛ بَین بواجَه، ٤ غُسل تعمیدی کن یحیی آدَرِیَه خِدا ظرفیکا بَه یا اینسانی ظرفیکا؟» ٥ اَین یَدِنه گَفَه ژَنه گَرَدِشونه و واتشون: «اگم بواجم ”خِدا ظرفیکا بَه“، عیسی باتیه، ”پَس چیرا بَی ایمان نِوَرَدِرُون؟“ ٦ ولی اگم بواجم ”اینسانی ظرفیکا بَه“، مردوم گرد آمه سَنگسارَبکنه، اِمی خاطرکن اَین قانِع آبیئَه یحیی ایلَه پیغَمبر بَه.» ٧ پَس واتشون: ”آمه نَزَم کن چِیکی ظرفیکا آ.“ ٨ عیسی آینش وَاثَه: «آز نی بَه شَمَه نِمَوَاتِ چه زاکینینه اِم کارون بگم.»

آوَشَرِ باغوونون مَثَل

٩ عیسی مردومیرا اِم مَثَلِی وَرَدِشَه و واتش: «مِردی اَنگَر باغی گَشَه و آی چَنگِلَه باغَه وونی ایجَار داشَه و وَر زَمَانِیرا دِیَرَمَمَلکَتِیرا شَه. ١٠ اَنگَر چِییَه فَصَل کن آرستَه، باغَه صاحِب ایلَه پَاسَرِی باغَه وونون وَر عَنَدِشَه تا تِیگِلی اَنگَر باغی میو کا بَی بَدَرِن. ولی باغوونن آی ژِشونَه و تیه بال آگاردِنِسْتِشون. ١١ باغَه صاحِیب دِیَرِ پَاسَرِی عَنَدِشَه، اَمّا باغَه وونن آی نی ژِشونَه و بیئَه بد رفتاری گَرَدِشون، وَبِی تیه بال عَنَدِشون. ١٢ پَس سَوَمِین گَر دِیَرِ پَاسَرِی عَنَدِشَه. ولی اَین اِمیلَه نی یَرِ آگَرَدِشون، و باغیکا پَرِن بَرگَرَدِشون.

۱۳ «پس باغہ صاحب وائش: ”پی جبگرم؟ اِشتن خاجتیه زوعه رونه آمکرد؛ شاید چی حُرمتی عَم بَرَن.“ ۱۴ ولی باغوونین وقتی کن زوعه ویندشونه، یند وائشون: ”ام وارثه بز آی یکشم تا میراث امه آرسه.“ ۱۵ پس آ زوعشون انگر باغیکا برن برفندشونه وکشتشون.

«ایسه انگر باغی صاحب آوونَه چه بکته؟ ۱۶ آ بومیه و آ باغوونون نیفیت آرگرد، و انگر باغی دیر گسون دست آزدا.» وقتی کن مردوم امشون درسته وائشون: «خدا نگر!» ۱۷ اما عیسی آونکا جم دشتیشه و وائش: «پس مقدسه نوشته اون ام قیسمتی معنی چه چیه کن باتی:

”سه ای کن بنا ان رد کردشونه،

ایسه ساختیمانی اصلیه سه آبه یه؟

۱۸ هر کم آسه سر برگنه، خرد آرن، و هر وقت آسه کسی سربگره آی لرت آرگرد.» ۱۹ توراتی موعلیمین و سران کاهینن راهی دومله بینه تا هه لحظکا عیسی ویلاخن، امی خاطر کن سر آگنه بینه عیسی منظور ام مثلیکا این بین، ولی مردومیکا آترسینه.

مالیات دوعه به ایمپراطور

۲۰ پس عیساوشون زیر نظر گته و جاسوسنی چی ور عندشون، کن بشتن صادق نمود آدرین، تا عیسی واته گفونکا رقی پیدا بکن و آی والی محکمرا دراکین. ۲۱ پس جاسوسین عیسی کا دپرسستین: «استا، بموستیمون کن اشته گفن و آموچن درستیته، و هیچ کسی ظرفی نیشت، بلگم خدا راه درستیته آموچ بداش. ۲۲ خراج دوعه به رومی ایمپراطورشرا آمرای درسته یا نه؟» ۲۳ ولی عیسی چوون حیلَه کا سر آگنه و آینش واته: ۲۴ «ایله دینار بمن آموئه. ام سگه سری شکل و نوم چیکی شنه؟» جواب داشون: «رومی ایمپراطوری شنه.» ۲۵ عیسی آینش واته: «پس آچی اینی کن ایمپراطوری شنه ایمپراطوری آدر و آچی اینی کن خدا شنه خدا بذر!» ۲۶ انترکه، این نشتاستشون مردومی وریکا عیسی چی واته گفونَه دوم دَرَفَن، بسکم هته کن عیسی جوابیکا خیرون بین، دمریستین.

مرداؤن زند آبه

۲۷ چندنفر صدوقیون فرقه عالیمونکا عیسی ور آمین. صدوقیین مرداؤن زند آبه قبول نیدارین. ۲۸ این عیسی کا ایله سوال دپرسستین کن: «استا، موسی

پَيَعْمَبِرْچَمَرَا نِوَشْتَشَه كَن اَگَم مَرْدِي بَرَا بِيَمِرُو، وَ اَمَرَدَ ژَن بَدَارِ وِلي خِرْدَن مَدَارِ، اَ مَرْدِ پِي اَ وَيُو ژَنِي بِيَرِ تَا نَتَاچِي اِشْتَن بَرَارَا بِيَرِ. ^{۲۹} ايسَه هَف گَلَه بَرَا بِيَن. اَوَلِيَن بَرَا ژَنِي گَتِشَه وَ بِي خِرْدَن مَرَد. ^{۳۰} چِي بَه دَوْمَلَه دَوْمِيَن بَرَا ^{۳۱} وَ سَوْمِي بَرَا اَزْني گَتِشَه وَ هَن تَرَكِه هَر هَف بَرَا بِي اَم كِن خِرْدَنِي بَدَارَن مَرْدِيَنه. ^{۳۲} اَخِيَر بَه سَر اَزْني نِي مَرَد. ^{۳۳} ايسَه رُوچِيكا كَن مَرْدَان زِنْد اَبُون، اَزْني كِرَم گَلَه ژَن بَبِيَه؟ اِمِي خُونَه كَن هَر هَف گَلَه بَرَا اَزْني بَرَدَشُون بَه.»

^{۳۴} عيسِي اَيْنِش جَوَاب دَاشَه: «اَم دِنِيَا اَدَمِن ژَن بَكْتِيَنَه وَ شُو بَشِيَن. ^{۳۵} اَمَا اَيْنِي كَن بَه اَدِنِيَا اَرَسْتِه وَ مَرَدِ بَه دَوْمَلَه زِنْد اَبَه لِيَاقْتِي دَارَن، نِه ژَن بَكْتِيَنَه وَ نِه شُو بَشِيَن. ^{۳۶} اِمِي خُونَه كَن اَيْنِ دِ نِيَشَا مَرَدِ، اِمِي خَاطَر كَن اَيْنِ فَرَشْتَه اَوْنَه بَرَا بَرِيَنَه. اَيْنِ خِدا خِرْدِنِه اَيْنِيَه، اِمِي خُونَه كَن قِيَاْمَتِي خِرْدِنِيَنَه. ^{۳۷} وِلي مَرَدَ اَوْنِ زِنْد اَبَه حَقِيْقَت، گَفِيَه كَن حَتِي مَوْسِي اِ پَيَعْمَبِرِ نِي اَرَا گَتَه چِي مَاجِيَرَا جِيگِيَرِ كَرْدِ مَوْقِعِ اِي دِيَارِ اَرْگَرْد. اَجْگَا كَن خِداوَنْدِي، اِبْرَاهِيْمِي خِدا وَ ايسْحَاقِي خِدا وَ يَعْقُوْبِي خِدا خِلَه بَكِي. ^{۳۸} خِدا، مَرْدَاوَن خِدا نِيَه، بَلْگَم زِنْد اَوْنِ خِدايَه؛ اِمِي خَاطَر كَن چِي وَرِيكا گَرْد زِنْدَانِيَه.» ^{۳۹} اَمَوْقَه بَعْضِي تَوْرَاتِي مُعَلِيْمِن وَاِشُون: «اِسْتَا، چَاك وَاِتْرَا!» ^{۴۰} وَ دِ هِيچْ گَم جَرِئْتِ نِگَرْدِشُون سَوَالِي عيسَاكَا دَپَرَسِن.

مسيح چيكي زوعه يه

^{۴۱} چِي بَه دَوْمَلَه عيسِي اَيْنِش وَاْتَه: «چِنَاْتَرِ كَن بَاتِيَنَه وَ عَدَ اَدَوْعَه مَسِيح، دَاوُوْدِ پَادِيْشَا زَوْعَه يَه؟ ^{۴۲} اِمِي خَاطَر كَن دَاوُوْدِ پَادِيْشَا اِشْتَن، كِيْتَاوِ رُبُوْرِيكا بَاتِيَه: «خِداوَنْدِ چَمِنِ خِداوَنْدِيْشِ وَاْتَه:

چَمِنِ رَاسْتَه بَالِي طَرْفِيكا بِنِش

^{۴۳} تَا اَهَنگُومِ كَن اِشْتَه غَنِيْمُونِ اِشْتَه لِنْگُونِ بِنِيكا بَرَفَنِم.»

^{۴۴} اَگَم، دَاوُوْدِ پَادِيْشَا اِي «خِداوَنْدِ» خِلَه بَكِي، پَس چِنَاْتَرِ بَبِيَه كَن وَ عَدَ اَدَوْعَه مَسِيحِ دَاوُوْدِ پَادِيْشَا زَوْعَه يَهو؟»

توراتي مُعَلِيْمُونِكا بَرَحْدَرِ بَبِه

^{۴۵} هَتَه كَن مَرْدُومِ گَرْدِ گُوشِ اَدْرِيَن، عيسِي اِشْتَن شَاگَرْدِيْشِ وَاْتَه: ^{۴۶} «تَوْرَاتِي مُعَلِيْمُونِكا بَرَحْدَرِ بَبِه. اَيْنِ دَرَاژَ غَبَا اَوْنِ دَلْكََا گَلِ ژِ رِي بَدَاشْتِيَن، اَيْنِ رِي بَدَاشْتِيَنَه مَرْدُومِ كُوچَه بَازَارِيكا اَوُونِ سَلَامِ بُوَاچِن، عِيْبَادَتْگَا اَوْنِ دَلْكََا بِيَتَرِيَن جِگَا بَدَارَن وَ مِيْمَانِيُونِكا نِي سَرَنگَاكَا بِنِشِن. ^{۴۷} اَيْنِ اِي وَ رِيكا وَيُو ژَنُونِ كَه پَنْتَارِيسْتِ وَ اَوْرِيكا اِمِي خَاطَر كَن بَشْتَن چَاكِ نَمُودِ بَدَنِ اِشْتَن دُوا طُولِ بَدَانِ.

ویوژنی خلا

۱ عیسی اطرافی دیشته و ویندشه کن ثیروتمندین اِشتنِ خِلاون، مَعَبدی صوندوخیکا کان دَرَفَنِدِ. ۲ ایله گیدلیه ویوژنش ویند کن دِ قران صوندوخه کا دَرَفَنِدِش. ۳ عیسی واتش: «حَقِیقَتَا بَشِمَه باتیمه، اِم گیدلیه ویوژن گرد اوونکا ویشتر صوندوخیکا پول دَرَفَنِدِشه. ۴ اِمی خونه کن این گرد اِشتن دارایی ایضافکا آداشونه، ولی آویوژن اِشتن گیدلی گیری نه، گرد اِشتن دارایی، آداشه.»

عیسی مَعَبدی ویراؤنسته بیشگوی بگی

۵ وَقْتِ کن بَعْضِین مَعَبدی خونه گف اَزْنِیَنَه کن چِنتر خاصه سه اوئه و خلا اوئه تَزِین آبه یه، عیسی اِینش واته: ۱ «رُوجِنِ بومنه کن، اِم چِینیکا کن بَویندِیرون، دِ اِم جِگاکا سه ای سه سَرِیکا نِیَمَند بلگم گرد وِیرِیست.» ۷ اِین عیساکا دَپرسسْتِیَه: «اِستا، اِم اِیتفَاقِین گِینی دَرگِیست و چوون نِزک آبه نِشونَه چه چیه؟» ۸ عیسی واتش: «حَواصِرُون ببو تا گُمرَا اَمَبَه؛ اِمی خونه کن خَیلِین چمن نومینه بومنه و باتینه: "اَز هَه اِیمه" و "اَ تَعِین بَه وَقْت اَرَسْتِیَه." چوون دومله مَشَه.

۹ « وَقْتِ کن جَنگُون و اَشوبون خَبَری دَرَسِتِرُون، مَترَسَه. اِمی خونه کن پی اَوَلِیکا اِم چِین اِیتفَاقِ دَرگِن، ولی دِنیا جَخت بَه اَخِیر اَنِیرِست.» ۱۰ چِی بَه دومله عیسی اِینش واته: «مِیلَتِی دِیِرِ مِیلَتِی زَرِ بَرَا و جِکومتِی دِیِرِ جِکومتِی زَرِیِرَا رَاسْت اَنَب. ۱۱ یالَه بومَه لَرزَان بومیه، قحطی و طاعون مُخْتَلِیَفَه جِگَاوونکا بومیه. و ترسناگه اِیتفَاقِین دَگِین و اِستامونیکا یالَه نِشونه اِن دِیار اَرِین.

۱۲ «وَلِی گِرِد اِم اِیتفَاقون دَگِیستَه بَه نَه، شَمَه وِیلاخِین، وَایذت اَزَار بَگَنَه. بَشِمَه عِیبادَتگَاون و زِیندانون تَحْوِیل بَدان. چمن نومی خونه، شَمَه پادِیشاهِن و والیون وَر بَبَرَدِیَنَه. ۱۳ اِم شِمَرَا فِرِصَتِی بَبِیَه تا شَهَادَت بَدَر. ۱۴ پس اِمی چاک اِشتن یادیکا غَم بَر کن نار تَر اِم فِکْرِیکا مَبَه کن پی چِنتر جواب بَدَر. ۱۵ اِمی خاطرکن اَز بَه شَمَه اِنتر گف ژ خِری و حِیکمتِی اَمَدَا کن هِیچ کِرَم شَمَه غَنیمونکا مَشان شَمَه رودگر بومونن یا شَمَنه موخالِیفت بکن. ۱۶ حتِی شَمَه دَد

نَنهٔ اِن، بران، خيشن و شمهٔ رَفَقَن بَشْمَهٔ غَنِيْمِي تَسْلِيْم بَكْنَهٔ و بعضی شْمَهٔ اونكا بَكْشْتِيْن. ۱۷ گِرْد اَدَمِن چِمِن نومی خونهٔ شمهٔ كا نيفرت بَداشْتِيْن. ۱۸ ولی شْمَهٔ گَلَهٔ كا ابي تا مو ني گم آنِيِيْن. ۱۹ شمهٔ اِشْتَن صبر و تهمولينه اِشْتَن جاني بَرِوازَنَه.

۲۰ «ولی وقتی ويندرون کن غَنِيْمِي لَشْكَرِن شَهْر اورشليمی موخاصيرِ گِرْدَشُونَه، بَزَنَه کن اورشليمی ويراوَنسْتَه نَزْگَه. ۲۱ اَمَوْقَه اِيْنِي کن وَلْتَه يهوديهٔ كا مَندين كومونرا بيوريجن، اِيْنِي کن شَهْرِي دِلْكَانَه شَهْرِيكا بِرِن بَرَشُون و اِيْنِي کن ايسبيتيكا و وياوونيكَا مَندينَه دِ شَهْرِي دِلْرا نان. ۲۲ اِمِي خُونَه کن اَرُوجِن، مِكَفَاثَه رُوجِيَنَه کن هَر چِي كِن مَوْقَدَسَه نُوْشْتَه اونكا نُوْشْتَه اَبَه يَه اَرُوجونكا اَنجُوم بَبِيَه. ۲۳ بَرَامَه اَرْتُونِي حَالِيرا كِن اَرُوجون دِلْكا خَامِيْلَه اَيْنَه يا خِرْدَن شِت بَدان! اِمِي خُونَه كِن يَالَه غَرِّي زَمِيْنِي سَرِيكا بَبِيَه و خِدا اِم مَرْدُومِي سَرْدِرِ غَضَب بَكْتِيَه. ۲۴ شَمَشِيْرِي دَمِيَنَه اَوون بَكْشْتِيْن و اَوون گِرْد مِيلْتون دِلْكا بَه ايسارت بَرْدِيْن و غَيْر يَهُودِيِيْن اورشليمی پا پِكُو بَكِن تا زَمَانِي كِن غَيْر يَهُودِيُون دُورَر تَمون اَبُو.

اينسانی زوعهٔ آمه

۲۵ «نَشُونَه اِنِي اَحْتَاو و مانگُ و اسْتَرَاونكا ديار اَرَب. زميني سَرْدِرِ مِيلْتَن، دِيرا و موجون غورشِيكا تَتَه و سَهَه كا دَنگِنِسْت. ۲۶ اَدَمِن تَرَسِيكا و اِم فِكْرِيكا كِن دُنْيا سَر چَه كا آمه بيهوش بيبين، اِمِي خُونَه كِن اَيْنجَارِنِي كِن اَسْتَامُونون اَمْبَسْت غَم بَرْدِيَنَه بَلَرَزَسْتِيْن. ۲۷ اَمَوْقَع اَيْنْسَانِي زُوعَه بُوِيْندينَه كِن خِرُو و يَالَه شَكُوَه و جَلالِيَنَه، اِيلَه خِرِي دِلْكا آ. ۲۸ وَقْتِي كِن اِم چِيِيُون دَمَندين اَيْتْفَاق دَكْنِسْتَه، دِيك پا بومونه و اِشْتَن گَلَهٔ اون گَفَا بِيگَر، اِمِي خَاطِر كِن شْمَه رَخْسْتَه نَزْگَه!»

۲۹ عَيْسِي اِم مَثَلِي چُوونرا وَرْدِشَه: «اِنجِيلَه دَارِي و گِرْد دَارون بُوِيَنَه. ۳۰ اَيْن تا لِيُو بُوَعْرْدِيْن، بَشَارون وِيندِ و سَر اَكْنِسْتَه كِن تاواستون نَزْگَه. ۳۱ هَنْتَرَكَه، هَرُوقْت بُوِيَنَه اِم چِيِيُون اَيْتْفَاق دَرگِنِسْت، بَزَنَه كِن خِدا پاديشاهي نَزْكَ اَبَه يَه. ۳۲ حَيَقْتَا بَه شْمَه باتيمَه، تا گرد اِم چِيِيُون اَيْتْفَاق دَمَكْنَه، اِم اودوم نيفيت اَنْيَب. ۳۳ اَسْتَامون و زمين نيفيت اَنْب، ولي چمن گفن هرگز نيفيت اَنْيَب.

هوش ببه

۳۴ «هوش ببه، نگرِ وَر هَرْد، مستي و اِم زَنْدَگِي تَفْشِيْشِن شِمَه دِلِي سَنْگِيْن اَكْرِي و اَرُوج دُومِي شِيوار اِيكْرَايِي شِمَه وِيلَاخِيَه. ۳۵ اِمِي خُونَه كِن اِم اَيْتْفَاق دُنْيا اِم اَسْر اَسْرِيكا گِرْد اَدَمون سَرْدِرِ بُوْمِيَه. ۳۶ پَس اوزون هوش ببه و دوا بَكْر تا زَبِق بَدَار

کن گردِ اِم ایتفاقونکا کن چي انجوم به نيزگه، بشوعه بَرَوَشْتِه و اينسانی زوعه
حضوریکا پا بومونه.»

^{۳۷} عیسی همه روج مَعْبَدِيكا آموج اَدْرِيه، ولى شَوْن شهریکا بِرِن اَشِيه و گُوایي
سَرِيكا کن چي نوم زیتون به، شوی صِب اَکری. ^{۳۸} سوکه خون مَرْدوم گِرْد
مَعْبَدِيرا چي وَر آين تا چي گُفون دَرَسِن.

۲۲

عیسی کِشْتِه نَقْشَه

^۱ فَطِيْر عيد کن بِي پَسَخه عيد باتین کایبِه نِزک آبه، ^۲ و سَران کاهینن و توراتی
مُعَلِمين عیسی کِشْتِه را راهی دومله اگردین، اِمی خونه کن مَرْدومیکا اَترسینَه.

يَهُودا به عیسی خِيَانْت بَگِيه

^۳ اَمَوْع شَيطون يَهُودا دِلِيکا دَشَه، اَيَهُودا کن بِي اَسْخَرِيوط خِلَه اَکْرينَه. يَهُودا
ايلَه اَدانزُ گِلَه شاگَرْدِيکا به. ^۴ اَسْرانِ کاهِنن و مَعْبَدِي نِيگبانون فَرمانداون وَر شَه
و اوونَه گُف رُشَه کن چِنْتَه عیسی چوون تَسْلِيم بَکَر. ^۵ اَين نِي حَش اَبِينَه و
قَبول گَرْدشون بِي پول بَدَن. ^۶ يَهُودا نِي قَبول گَرْدشَه و فَرِصْتِي دومله به تا بِي
اِمکن جَماعَت اِم ایتفاقیکا باخبر ببون، عیسی اوون تَسْلِيم بَکَر.

پَسَخِي سَور شاگَرْدوَنَه

^۷ فَطِيْر عيد روج اَرَسْتَه کن اَرُوجِيکا پِي پَسَخِي وَر قِرْبُونِي بَگِن. ^۸ پَس عیسی،
پَطْرُس و يوحناش عَنَد و اَينِش وَاْتَه: «بَشَه و پَسَخَه عیدي سوري چَمَرا اَمَادَ
بَکَر تا بَرَم.» ^۹ اَين دَپَرَسَسْتين: «بَبِيْر کِرَم جَگا اَمَادَ بَکَرَم؟» ^{۱۰} عیسی جواب
دَاشَه: «هَنگُومِي کن شهریکا دَلَه دَشِيرُون، ايلَه مَرْدِي کن کا اَو گُتَلَه اِپِي بَرِد
شِمَنَه سَراسَر بِي، چي دومله بَشَه و گَه اِبرا بَشَه کن اَیْکا دِلَه دَرَش، ^{۱۱} و گَه
صاحیبي بَواجَه: «اِستا بائِي: مِيمان خُونَه کَرَم جَگا کار تا پَسَخَه عیدي سوري
چَمِن شاگَرْدوَن بَرَم؟» ^{۱۲} اَ ايلَه يالَه بالاخونه اِپِي کن جِيکَرْدشُونَه به شِمَه
اَمُونَه. اَجْگا پَسَخَه عیدي سوري اَمَادَ اَکَر.» ^{۱۳} اَين شِينَه و گَرْد چِييون هَاتَرکه
کن عیسی اَينِش وَاْتَه به وِيندِشُون و پَسَخَه عیدي سوري اَمَادَ اَگَرْدشُون.

^{۱۴} وَقْتِي تَعِين به سَاعَت اَرَسْتَه، عیسی رسُولونَه سَفَر سَر نَشْتَه. ^{۱۵} عیسی
اَينِش وَاْتَه: «خِلی رِي دَارِيْمَه چَمِن عَذاب گَشْتِه به ن، اِم پَسَخَه سوري شَمَنَه

بَرَم. ۱۶ امی خونہ کن بَشْمَہ باتیمہ دِ ام سوریکا نِمرد تا اَ ہنگوم کن خدا پادیشاهی کا آنجوم ببو. ۱۷ چي بہ دوملہ گولہ پگتَشہ و شکر گرد بہ دوملہ و وايش: «امی بیگر و اِشَن دِلکا رَسَت بَکر. ۱۸ چون بہ شْمہ باتیمہ کن ایسکا تا خدا پادیشاهی امہ موقہ، دِ آنگری آکینیکا نیمت.» ۱۹ چي بہ دوملہ نونش پگتہ، شکر گرد بہ دوملہ پزارنستیش و اینش آدوعہ و وايش: «ام چمن جنَدک کن شْمہ خونہ آدوعہ بی؛ ام کاری چمن یادیرا آنجوم بَدَر.» ۲۰ ہنتہ نی، سوری بہ دوملہ گولہ پگتَشہ و وايش: «ام گولہ چمن خونہ کن ام تازَ عہدی بیئہ موہر بگم و چمن خون شْمہ خونہ ویرب. ۲۱ ولی اَ گسی بال کن بَمَن خِیانت بگیہ، چمن بالینہ سفر کار. ۲۲ امی خاطر کن اینسانی زوعہ ہتہ کن چیرا موقَدَر بیئہ بَشیہ، اما براہمہ اَ گسی حالیرا کن بی غنیمی تَسْلیم بگیہ. ۲۳ اموقہ این دَمندین یند کا دَپرَسستہ کن کِرم گلہ اوونکا بَشایہ اِنترَ کاری گرد.

کی گردیکا یالتر

۲۴ شاگردون دِلکا نی بحثی شروو بہ کن کِرم گلہ اوونکا گردیکا یال تر. ۲۵ عیسی اینش واتہ: «دیر قامون پادیشان و حاکمین، چوون سَرِدِر حکم بگنہ؛ اما مردوم ہنی باتینہ این خیرخا اینہ. ۲۶ ولی شْمہ انتر مَبہ. شْمہ دِلکا یال ترین پی ہنتہ اَ گسی شیوار ببو کن گردیکا گِچ تر و ریس پی ہنتہ پاسری شیوار ببو. ۲۷ امی خاطر کن کِرم گلہ یال تر، اَ کن سفر سَرینشتیہ یا اَ کن پاسریہ؟ مگم اکن سفر سَر بَنشتیہ یال تر نی؟ ولی شْمہ دِلکا اَز ہہ گسی شیواریم کن پاسری گیری بگیہ.

۲۸ «شْمہ گسینی ہستیرون کن چمن وِرداوردونکا چمن وِرد مندیرون. ۲۹ پس ہتہ کن چمن آستامونیہ دَد پادیشاهی اپی بَمَن آدوعَشہ، اَز نی آی بہ شْمہ آمدا. ۳۰ تا شْمہ نی چمن پادیشاہیکا چمن سَفَرکا بَر، بِنجہ و تَختون سَر بَنشہ وِخدا قامی دانرَ طایفہ سَرِدِر حِکومت بَکر.

عیسی پطروسی حاشا ژ پیشگوی بگی

۳۱ «شَمعون، شَمعون، دَیس شیطون امی دوملہ بہ ہنتہ گشاورزی شیوار کن گندمی سَنبریکا تاک اَرگرد بتہ اِشَنرا تاک اَگر. ۳۲ ولی اَز اِشتہ خونہ دوا گردِمہ تا اِشتہ ایمان ہیچ آمبو. وقتی کن ہنی ویگردستیشہ، اِشتہ براون قوت بَد.» ۳۳ پطروس جوابیکا وايش: «چمن سَرور، اَز حاضریمہ ہم بتنہ زیندانیرا بشوم و ہم بتنہ بمرم.» ۳۴ عیسی جواب داشہ: «پطرس، بتہ باتیمہ کن اَمروج سوکی

خَنَدِ بَه نَ، سَه كَر حاشا بَرِشَه كَن بَمَن اَشَرَنِي.»
 ٣٥ چِي بَه دوملَه عيسي آينش وَاثَه: «أَمَوَقِ كَن بَشَمَه بِي پولَه كِنَجَه وَ بُوخِجَه
 بار و پا عَـب، عَنَدِمَه مَگم چِي مَحْتاج آيرون؟» آين جواب داشونَه: «نِه، هِيچ
 چِي؟» ٣٦ عيسي آينش وَاثَه: «وَلِي ايسَه هَر گَم پولَه كِنَجَه يَـا بُوخِجَه بار دارِ،
 آي پَگَرِ و ا گَسيرا كَن شَمشيرِ نِي، اِشْتَن شِنْدَرِي بَخَرِشَه، شَمشيرِي بَخَرِ. ٣٧ اِمي
 خَاطِرْ كَن بَشَمَه باتيمَه، موقَدَسَه نيويشْتَه اون اِم پيشگوِي، پِي چَمَن خونَه
 ايتفاق دَگِنَه كَن باتِي: «أَخْطَا كَارون كَاوَلْ كَا بَه حيساب آمَه.» هَا، اچِي كَن چَمَن
 خونَه نوشْتَه بِيَه، كَا ايتفاق دَگِنَسْتَه.» ٣٨ شاگردِن وَاثَشون: «چَمَه سرور، دَيس،
 دِگَلَه شَمشيرِ دارَم.» وَلِي عيسي جواب داشَه: «دِ وِسَه!»

عيسي زيتوني كوكا دِوا بَگِي

٣٩ چِي بَه دوملَه عيسي بَرِن شَه وَ اوزونَه عَادَتِي شيوار، زَيْتونِي كورا شَه وَ چِي
 شاگردِن نِي چِي دوملَه رونَه بين. ٤٠ وَ قَتِي عيسي اَجْگارا آرستَه، آينش وَاثَه: «دِوا
 پَگَرِ تا وَرْدَا وَرْدِيكا دَگِنَه.» ٤١ چِي بَه دوملَه عيسي ايلَه سَه اِي ويداشته قَدَر
 آوونكا دور آبه وَ زَنگ رُشَه، دِوا كَرْدش: ٤٢ وَاثَش: «أَي دَدَ، اگَم اِشْتَه ايرادِيَه، اِم
 عذابِي گولَه بَمَنكا رَت آكَه؛ با اِم وَجود اِچِي كَن مَن پِي مَبو، بَسْگَم اِچِي بَبو
 كَن كَن تَه بِيير.» ٤٣ أَمَوَقِ ايلَه فرشته آستامونيكَا عيسي را اير آبه وِي زَبِق
 آدَاشَه. ٤٤ عيسي هَتَه كَن عذابِيكا بَه، وِيشْتَرِ دِوا كَرْدشَه، وَ چِي عَرَقِ هَنْتَه خونَه
 چَلَه اون شيوار زميني سَرْدِرِ وِيزِيَه. ٤٥ وَ قَتِي عيسي دِواكا پَب وَ شاگردون
 وَرَا كَرْدستَه، وِيندِشَه شاگردِن قورصَه خونَه خَتِينَه. ٤٦ عيسي آينش وَاثَه: «چيرا
 خَتِيرون؟ پَب وَ دِوا پَگَرِ تا وَرْدَا وَرْدِيكا دَگِنَه.»

عيسي تَسْلِيمِ آبه

٤٧ هَنوزِي عيسي گَف اَزْنِيَه كَن جماعتِي رَاكا آرستين. يهودا، كَن ايلَه آ
 دانزْشاگردونكا بَه، جماعتِي نارِيكا كَابِيَه آمَه. يهودا عيسي كَا نِزْكِ آبه تا آينَه
 ماچِينَه بَگَر، ٤٨ وَلِي عيسي بِي وَاثَش: «يهودا، تِه ايلَه ماچِينَه نَه اينساني زوعَه
 تَسْلِيمِ بَگَش؟» ٤٩ وَ قَتِي آيِنِي كَن عيسي دوورِيكا بِيَنَه وِيندَشون كَن چَه ايتفاقِي كَا
 دَگِنَسْتَه، وَاثَشون: «چَمَه سرور، چَمَه شَمشيرون دَرَاكَنم؟» ٥٠ وَ ايلَه آوونكا
 شَمشيرِيَنَه يَالَه كَاهَنِي پَاسَرِي رُشَه وَ چِي راستَه گوشِي آيِرْدِش. ٥١ وَلِي عيسي
 وَاثَش: «دَسْتِ عَمِ بَر!» وَ اَمْرِدِي گوشِي دَسْتِ آسا كَرْدشَه وَ شفا داشَه. ٥٢ چِي
 بَه دوملَه عيسي سران كَاهِنِن وَ مَعْبَدِي نِيگَبانُون فرمانداون وَ ايسَبِيَه رِيشِنِش

کن چی ویلاخنیه خونه آمه بیئه، واتشه: «مگم از پتارچی ایمه کن لسو و شمشیرینه چمن گیه را آمه ایته؟»^{۵۳} أموقه کن از همه روج مَعْبَدیکا شمنه بیمه، بَمَن دست نِزرون. اما ایسه شمه وَقته و ظَلَماتی زبقی وقت.

پتروس عیسی اینکار بگی

^{۵۴} چی به دومله این عیسا شون گته و یاله کاهنی گرا بردشون. پطرس دوریکا کایبه چوون دومله شه. ^{۵۵} که صرا وسطیکا، آرابی روشن به و کاوله ای چی دوور نشت بیئه. پطرس نی چوون دلکا نشته. ^{۵۶} ام هنگومیکا، ایله کنیز پتروسی کن آرا شَقِیْکا نشت به، بویندی و بی چم دَشْتِشه واتش: «ام مرد نی عیسا نه در به.» ^{۵۷} ولی پتروس حاشا ژشه و واتش: «آی ژن، بی آیمز نست.» ^{۵۸} تیگی ای گِذِشْتَه، دِیْرگسی پتروسی ویندشه و واتش: «ته نی ایله آوونکاشه.» ولی پطرس جواب دашه: «آی مرد، از آوونکا نیمه.» ^{۵۹} ای ساعتی گدشته و دِیْر گسی تا کیدینه واتشه: «یقین بموستیم کن ام مرد نی عیسی در به، امی خاطرکن ام مرد نی جلیلی آدمونکا آ.» ^{۶۰} اما پطرس جوابیکا واتش: «آی مرد، نیموست پیش بوات.» پتروس هنوزنی گف در به کن هه موقه کا سوک خندشه. ^{۶۱} خداوند عیسی اِشْتَن دیمی آگاردنستشه و پطرسی دِیْشْتَش. پطرس خداوند عیسی گفی یاد آرفندشه کن بی واتش به: «امروج سوکی خند به نه، ته سه گر بَمَن حاشا بگشه.» ^{۶۲} پتروس برنیرا شه و برک کایبه برمسته.

عیسی دسپر بگتین

^{۶۳} آینی کن کابین عیسی کا نیگبانی دوعه، آی دسپر آگرین و آژنیته، ^{۶۴} این عیسی چمنشون دَبَسْتَبَه، یژن آیکا دَرپرسینه: «ایسه غیب بواج کن کی بته بژی؟» ^{۶۵} و این ور دِیْر زَمون عیسی آدرین.

عیسی یهودی شورا ناریکا

^{۶۶} وقتی کن صبح آبه، قامی ایسبیه ریشن، یعنی سران کاهین و توراتی موعلیمن، یَندَه ای چگاکا گرد آبین و واتشونه کن عیسی چوون ور پیرن. این عیسا شون واته: ^{۶۷} «اگم ته وعد آدوعه مسیح ایسه، امرا بواج.» اما عیسی واتش: «اگم بواجم، چمن گفی باور نیئگرد،» ^{۶۸} و اگم شمه کا دَپَرسَم، چمن جواپی نیئدا. ^{۶۹} ولی چیمی به دومله، اینسانی زوعه خدا ختری راسته بالی ظرفیکا بَشْتِیه. ^{۷۰} این گرد واتشون: «پس ته خدا زوعه ایسه؟» عیسی

جوابیکا واتش: «شمه اِشْتَن باتیرون کن آزهستیمه.»^{۷۱} پس این واتشونه: «دِ شاهیدمون چیروغه؟ امه اِشْتَن اِم گفی، چی اِشْتَن گوینه درستیمون.»

۲۳

عیسی پیلاتوسی حضوریکا

۱ چی به دومله شورا آدمن گرد پینه و عیساوشون پیلاتوسی ور کن رومی والی به بردشون.^۲ این شورو گردشونه عیسی موتهم گرد و واتشون: «امه اِم نتیجه آرستیمون کن اِم مرد چمه میلیت گمرا بگیه و چمه ناری بگتیه تا رومی امپراطوری خراجی آمدرم و ایدعا بگی کن اِشْتَن مسیح و پادیشاهه.»^۳ پس پیلاتس عیساکا دپرسسته: «ته یهودیون پادیشایشه؟» عیسی جواب داشه: «ته اِشْتَن، واتر!»^۴ چی به دومله پیلاتس سران کاهین کن معبدی عالم بینه و جماعتیش واته: «آز هیچ خطایی اِم مردی محکوم گردرا نمویند.»^۵ ولی این ایصرارینه واتشون: «اِ یهودیه سرتاسریکا اِشْتَن آموچینه مردمی تحریک بگی کن شورش بکن. اولته جلیلیکا شورو کردشه و حتی اِم جگارا نی آرستیه.»

۱ وقتی کن پیلاتس اِمی درستش، آپیش به بزنه آجلیلی آدمونکا آ.^۷ ووقتی کن فهمستشه عیسی هیروودیس حاکیمی قلمرو آدمونکار، آش هیروودیس ور عند، اِمی خونه کن هیروودیس آ هنگومیکا شهر اورشلیمیکا به.^۸ هیروودیس وقتی کن عیساوش ویند، برک خَش آبه، اِمی خونه کن خیلی مودت به کن آپیش ب عیسی بوینه. چون عیسی خونه درستش به و اومید داری کن چن گله موعجیز بیکا بوینه.^۹ پس ور سوالی عیسی کا دپرسسته، ولی عیسی جوابی بی آنداشه.^{۱۰} سران کاهین و توراتی موعلیم کن آ جگاکا مند بینه، برگه ایتهام عیسی آرئینه.^{۱۱} هیروودیس و چی سربازن عیساوشون گچ آگرد و بی دسپر گتَشون. چی به دومله خاصه شندری بی دگردشونه و هنی بی پیلاتوسی ور آگاردنستشون.^{۱۲} آ روحیکا، هیروودیس و پیلاتس یندنه رفق آبین، اِمی خاطرکن چیمی به ن یند غنیم بینه.

۱۳ چی به دومله پیلاتس سران کاهین وقامی یالون و مردومی خله گردشه^{۱۴} و اینش واته: «شمه اِم مردی اِم ایتهامینه کن مردمی گمرا بگی، چمن ور وردرونه. آرزی بعد اِمکن شمه حضوریکا بی بازجویی گردمه هچ خطایی اِم مردیکا نویندمه کن شمه ایتهامون ثابت بگر.»^{۱۵} هیروودیس نظر نی همه، اِمی خونه کن آش

چمه وَر آگاردنستش. ديسه ام مردِ کاری گردش ني کن چي لياقت مردِ ببو. ^{۱۶} پس بي شلاق بزم و آزاد امکرد. ^{۱۷} [هرعيدیکا پيلائس پي ايله زينداني چوونرا آزاد آگر].

^{۱۸} ولي اين يكصدا لسه ازين: «ام مردی بکش و بازباسی چمرا آزاد آکن!»
^{۱۹} باراباس کسی به کن شهری دله شورش کردِ خونه و آدم کشته خونه، زندان دگنسته به. ^{۲۰} پيلائس کن ری داری عیسی آزاد آگر، ایگر دیرمردومینه گف ژشه. ^{۲۱} ولي اين هترکه لسه ازينه کن: «ای صلیبی سر بکش! ای صلیبی سر بکش!» ^{۲۲} پيلائوس سومین گزرا اینش واته: «چیرا؟ چه آوشرکاری کردشه؟ از هیچ خطای بیکا پیدا نگردمه کن مرگی لياقتی بدار. پس بي شلاق بزم و آزاد امکرد.» ^{۲۳} ولي اين ایصراراکرینه و تته لسه ازينه کن پي عیسی صلیبی سردر بکشن و آخیر بسر چوون لسه پیروز آبه. ^{۲۴} پس پيلائس تصمیم گتسه تا حکمی کن این آپیشون به آوون بدر. ^{۲۵} پيلائوس امردی کن شورش کرد و آدم کشته خونه زندانیکا در به و جمعیت آپیشون به بي آزاد آگر، ور آدشه ولي عیساش چوون دست آدشه تا هر کاری کن بییشون بینه بکن.

عیسی صلیبی سر

^{۲۶} وقتی کن عیسی ابرینه، مردی شمعون نوم کن قیروانی آدمونکا ب ورمینی سردر گشتو کاریکا کایبه امه، گنشونه و صلیبی چي دوشی سر آناشون، تا صلیبی عیسی پشتیکا بوغر. ^{۲۷} ورکاوله ای آدمونکا، و زنی کن عیسی خونه ایشن سینه سراکوینه وعازیه آگرینه، عیسی دومله رونه بین. ^{۲۸} ولي عیسی ایشن صفتی چوون ظرف آگاردنستشه و اینش واته: «اورشلیمی کله ان، مرا مبرمه؛ بلکم ایشنرا و ایشن خردنورا بمرمه. ^{۲۹} چون روچنی کایته امه کن آدمین باتینه: "خشی نازا ژنون حالیرا، و آلو اینی حالیرا کن هرگز زندشون نی و سینه اینی کن هرگز بشت آنداشون!" ^{۳۰} آ هنگومیکا، کومونه باتین: "چمه سریکا ویگنه!" و به کوله اون نی باتین: "امه دپوشامونه!" ^{۳۱} ای خاطرکن اگم خست چونه انتر بکن، خشکه چو سر چه بومیه؟»

^{۳۲} د دیرمردی کن هر د جینایت کار بینه، کایین برد تا آوون عیسی نه بکشن.
^{۳۳} وقتی جگایرا آرتسینه کن چي نوم جوم جومه به، عیساشون اد جینایتکارینه صلیبی سر میخ ژشون. ایله عیسی راسته وریکا و ایله چي چپ وریکا. ^{۳۴} عیسی واتش: «ای دد، امون ببخش، ای خاطر کن نیتموست چه بکن.» این عیسی

شندرونرا قورعه دَرَفنِدِشون تا اِشْتَن دِلْکَا قِسْمَت بکن. ^{۳۵} مردوم تَمشا را پا مَنَد بینه و قامی یالِن عیسی بوگه خوروستِه اَگرینه و اَواجینَه: «دیرِ آدَمون بَروازنِستِشَه! اگم اِم مرد مسیح خِدا اَ یعنی هَیَه کن اینتخاب بَیَه، ایسه بَشْتَن بَروازونَه.» ^{۳۶} سربازنِ نی آی دَسپَر گِشونَه. اَین عیساکا نِزک اَبین و زِزآبه سَراو بَی اَدَریته ^{۳۷} و اَواجینَه: «اگم تَه یهودیون پادیشایشَه، بَشْتَن بَروازون.» ^{۳۸} نوشته اِی نی عیسی سَریکا ژِشونَه کن 'اَمه یهودیون پادیشا'.

^{۳۹} ایلَه اَد جینایتِکاریکا کن صلیبی سَریکا بینه، هَته کن عیسی ژِیون اَدَریته بَی اَواجیه: «مگم تَه مسیح نِیسه؟ اَمه و اِشْتَن بَروازون!» ^{۴۰} ولی ایلَه مرد بَی تَشَرژِشَه و واتِش: «تَه خدا کا نِیشتَرست؟ تَه نی هَه جَزَا محکوم بَه ایشَه! ^{۴۱} چَمه مِکافات چَمه حَقَه اِمی خونَه کن چَمه کارون جَزَا، ولی اِم مرد هیچ گِناخی گِردش نیه.» ^{۴۲} چَی بَه دوملَه اَ مرد عیساکا واتَه: «عیسی، وَقتی کن اِشته پادیشاهی آرستیشَه بَمَن نی یاد آرَفَن.» ^{۴۳} عیسی جواب داشه: «حَقِیقَتَا بَیَه باتیمه، اَمروج بَیَمَنه بهشتیکا بَییشَه.

عیسی مَرده

^{۴۴} ناهاری موقه حدودا ساعت دانزَّ بَه کن ظِلْمات گِرد اَمَمَلْکَتی گِشَه و اَ ظِلْمات تا ساعت سه دَکشیستَه. ^{۴۵} اِمی خاطرکن اَختاوشِیق نَزْنِیه. مَعَبَدی پَرَد نی دِ پار آبه. ^{۴۶} اَموقع عیسی تَنه لَسَه نه سَس آدائَه و واتِش: «آی دَد، اِشْتَن روح اِشْتَه دَسْت اَمدا.» اِمی واتِشَه و اَخرین نَفْسی گِشْتِشَه. ^{۴۷} وَقتی سربازون قَرماند اِم اِیْتِفاقون ویندِشَه، خدائش ستائش گِرد و واتِش: «واقیین کن اِم مرد بیگناخ بَه.» ^{۴۸} گِرد اَدَمنی کن تَمشارا جَم آبه بینه، وَقتی ویندِشون کن چَه اِیتِفاقی دَگنستَه، هَته کن اِشْتَن سینه سَر اَکوبن، اِشْتَن گَه اونرا وِیگِردستین. ^{۴۹} گِرد عیسی اَشْنا اِن، و ژِنی کن وِلْتَه جَلیلِیکا چَی دوملَه رونه آبه بینه، دوریکا پا مَنَد بِن، و اِم اِیتِفاقون کابین دَیِشْتَه.

عیسی دفن کرد

^{۵۰} اَ جِگاکا مِردی مَنَد بَه کن چَی نوم یوسوف بَه. یوسوف شهر رامه اَدَمونکا بَه کن یهودیون ایلَه شَهرونکا اَ، مِردی چاک و صالح بَه. با امکن یوسوف شورا اَدَمونکا بَه، ^{۵۱} ولی چوون رای و تَصمیمی قَبول نِداری. یوسوف خدا پادیشاهی چَم بَرا بَه. ^{۵۲} اَ مرد رومی والی، پِیلاُسی وَر شَه و عیسی مِیْتی خاستِش. ^{۵۳} چَی بَه دوملَه عیسی مِیْتی وِیروُرِدِشَه وکتانَه کَفَنِیکا پِیشتِش و تربه ایکا کن کار مَغاری

دِلْکَا تاشتَشون بَه اَناشَه، کن تا اَ موقعِ مَیتی چي دِلْکَا اَنوعَشون نِبَه. ^{٥٤} اَ روجِ اَمادَ اَبَه روجِ بَه، کن اَ روجِکَا يَهُودِيين بَشْتَن پَسَخَه عیدِیرا اَمادَ اَگریَنه و چي مَنَدَ نِبَه کن موقَدَسَه شنبه شِروو ببو. ^{٥٥} ژِنی کن جلیلِیکا عیسی دومَلَه اَمَه بِنَه، یوسو فی دومَلَه شینَه و ترَبه جگا و مَیتی چِنترَ اَنوعَشون ویند. ^{٥٦} چي بَه دومَلَه کرا ویگرَدستین، و اَدویَه و عطریَنه روعَنون، اَمادَ اَگرَدشون. اَین شریعتی حَکمی واَتَنه مُقدَسَه شَنبَه روجِکَا ایستراحتِ گَرَدشون.

۲۴

عیسی مَسیح زِنَدَ اَبَه

^١ هَفْتَه اَوَلین روجِکَا، سوکه خونِ ژِن اَدویَه اِنی کن اَمادَ اَکرَدشون بَه، بَشْتَنه پِگَنشوَنه و ترَبرا شین، ^٢ و ویندشون کن اَ کازی کن ترَبه دَهْتَه کا بَه اَبوریرا گِل اَبَه یَه. ^٣ ولی وَقتی کن ترَبه دِلَه دَشینَه، خداوند عیسی مَیتی پَیدا نِگرَدشون. ^٤ اَین اِم ایتفاقی خُونَه حَیرون اَبَه بِنَه کن ایگرَ اِبی دِ گِلَه مِرَد کن چَوون شنِیدر شَپَق اَزْنیه چَوون وَریکا پا مَندین. ^٥ هَهْتَه کن ژِن تَرَسستَه بین و اِشتن گَلَه اَوون بن بَرَفَندِشون بَه؛ اَ دِ مِرَد اَینشون واَتَه: «چیرا مِرَد اَوون دِلْکَا زِنَدَ دومَلَه بگرَدستیرون؟ ^٦ اَ اِم جگا کَا نِبیه، بلگم زِنَدَ اَبیه! یاد اَرَفَنه هَنگومی کن هَنورَنی ولْتَه جلیلِیکا بَه، چِنته شَمَش واَتَه کن ^٧ اَینسانی زوعَه پی گِناخکارون بالیکا تسلیم ببو، صلیبی سَر بَی بکشن و سَوَمَه روجِکَا زِنَدَ اَبو.» ^٨ اَموقَه ژِن عیسی گَفون یاد اَرَفَندشون. ^٩ وَقتی کن ترَبه کا ویگرَدستین، گَرَد اِم چِیون اَینزَ رسولیرا و گَرَد دِیرَگسونرا جیگر کردشون. ^{١٠} اَ ژِنی کن اِم خَبری رسولونرا اَداشونَه اِمَن بین، مَریم مَجْدَلِیه، یوآنَا، مَریم یعقوبی نَنه و دِییرَ ژِنی کن اَوونَه دَر بین. ^{١١} ولی ژِنون گَف رسولونرا هِنته هَزیانی شیوار بَه و چَوون گَفی باور نِگرَدشونَه. ^{١٢} اما پَطْرُس راست اَبَه و ترَبرا ویریتَه؛ اَشْت اَمَنَد و ترَبه دِلَه دِیشْتِش، ولی غَیر اَز کَفن چي اِبی نوبِنِش. پَطروس هَهْتَه کن اِم ایتفاقیکا حَیرون بَه، گرا ویگرَدستَه.

عِماثوسی راکا

^{١٣} هَه روجِکَا، دِ نفر شاگردونکا اَوادی ایرا اَشینَه، کن اَ اَوادی نوم عِماثوس بَه وِجِدوَدَن یانَر کِلومتراورشلیمیکا دوریه. ^{١٤} اَین گَرَد اَ ایتفاقون خُونَه کن دَگَنستَه بَه، یِنَد نَه گَفَاگَف دَر بین. ^{١٥} هَه تَه کن اَین کابیین یِنَد نَه بحث و گَفه

رُٺه ڳرد، عیسیٰ اِشٽن، چوون وِرامه و اووٺه همرا آبه. ^{۱۶} ولی اموقه کا عیسیٰ اِزِستِه اینجار، اونکا ویگٺه آبه به. ^{۱۷} عیسیٰ اوونکا دِپرسِستِه: «چه چپی خونه رادلکا گغه رُٺه بگرون؟» اِن بَرَضَه صَفْتِیَنه اِیَکَر اِپِی پابند آبین. ^{۱۸} اموقه ایله اوونکا کن چي نوم گِلئوپاس به، جوابیکا واتش: «مگم اورشلیمی دِلکا تاگه، ته مسافریشَه، کن خَبَرِ نی اِم روجون دِلکا چه چپینی اِجگا ایتفاق دِگنستیه؟» ^{۱۹} عیسیٰ دِپرسِستِه: «چه چپی اِنی؟» اِن واتشون: «اچی اِنی کن عیسیٰ ناصریرا گدشته. اِخدا حِضوریکا و ڳرد اِدمون وریکا، هم گف رکا و هم اِشٽن کارونکا قودور پِیغَمبَری به. ^{۲۰} چمه سران کاهین و قامی یالین بی تسلیم ڳردشونه تا مردرا محکوم ببو و صلیبی سَرِدِر بی کِشْتِشون. ^{۲۱} ولی امه امید داریمون آ هه ببو کن پی خدا قامی براخینه. اِمن ڳرد هییچ، ایسه سوومین روجه کن اِم ایتفاقن دِگنستِه ایته. ^{۲۲} غیر اِز اِم، بعضی ژنن نی کن چمه دلکا هستینه، امشون حیرونه ڳرد. اِن اَمروج سوگه خون تربرا شین، ^{۲۳} وقتی اِن عیسیٰ مِیټی نویندشون، ویڳردستینه و امشون واته کن فرشته اِنی رویا کا ویندشونه کن ا فرشته اِن، واتشونه عیسیٰ زنده. ^{۲۴} بعضی چمه رفقونکا تربرا شینه، و ڳرد چپیون هته کن ژین واتشون به ویندشون، ولی عیساشون نویند. ^{۲۵} چی به دومله عیسیٰ اِینش واته: «ای نافمین کن اِن پِیغَمبَرُون ڳرد گفون، عری باور بگرون! ^{۲۶} مگم نَباید مسیح اِم عذابون بوینه و چی به دومله اِشٽن شکوه و جلالی آرسه؟ ^{۲۷} چی به دومله موسیٰ توراتیکا و ڳرد پِیغَمبَرُون نِوشته اونکا شروو ڳردش و اچپینی کن ڳرد مَقْدَسه نِوشته اونکا چی خونه اَمِیه، اِد نَفَرِیرا توضیح داشه. ^{۲۸} وقتی آوادی ایکا کن آپیشون به بشون، نِرک آبینه، عیسیٰ اِنته اَمونستش کن بَپِیشه اِشٽن راه ایدامه بَدِر. ^{۲۹} ولی عیساشون بَرک ایصرار ڳرد و واتشون: «امه نه بومون، اِمی خاطر کن دِ روجیکا چپیی نَمند یه و کا شو آبه.» پس عیسیٰ دِلرا شه تا چوون وِر بومونه. ^{۳۰} وقتی اوونه سِفرکا نشت به، نونش پگته شکر ڳردش، پزارنستشه و اِینش اِدوعه. ^{۳۱} هه هَنگومیکا، چوون چَمِن اِج آبین و عیساشون اِزِستِه، اما جخت عیسیٰ چوون چمی ناریکا غیب آبه. ^{۳۲} اِن اِیند واتشون: «سَر اِگنیشَه اموقه کن را دلکا اَمنه گف دَر به و مقدسه نِوشته اون چمرا توضیح اَدری، چمه دل چمه سینکا چننه تِند کایبه ژ.» ^{۳۳} پس اِن هه ساعتیکا پینه و اورشلیمیرا ویڳردستین. اِجگا اِ یانز ڳله رسولن و چوون همراهون پیدا بکنه کن یند وِر ڳرد آبه بین، ^{۳۴} واواجینه: «خداوند عیسیٰ واقیین زند آبه یه و شمعونیرا اِیر آبه یه.» ^{۳۵} چی به دومله، اِ د نی جیگیر

کردشونه کن را دلکا چه ایتیفاقی دگنسته به و چنته عیسا شون نونی پزارنسته موقع آرنسته.

عیسی اِشْتَن شاگردونرا ایر آرب

٣٦ هته کن کابین ام چییون خونه گفه ژ عیسی اِشْتَن چوون دلکا پا مند و وایش: «سلام بر شمه!» ٣٧ ولی این برک ترسستین و جیبرکیستینه، و فکر اگریته کن ایله روح کان ویند. ٣٨ عیسی اینش واته: «چیرا اِنْتَر تته و سه دگنستپرون؟ چیرا اِشْتَن دلکا چیمه میمه بگرون؟ ٣٩ چمن بالون و لنگون ديسه. آزیمه! بمن دست آسا بگر؛ امی خونه کن روح گوژد و آستش نی، ولی هنته کن بویندیرون مرا هسته!» ٤٠ امی واتشه و اِشْتَن بالون و لنگون اینش آمونسته. ٤١ هته کن، این خشیکا و حیرون به کا هنورنی نشاینه آچیپی کن اوینینه باورگرد، عیسی اینش واته: «ام جگا چي ابي هرِدرا دار؟» ٤٢ این پسه ابي مایه گواب عیسی آداشون. ٤٣ عیسی آی ویگتسه وچوون چمون ناریکا هرِدش.

٤٤ چي به دومله اینش واته: «امن چمن گفه اینه کن وقتی هنورنی شمنه بیمه، شمم واته؛ کن گرد چینی کن چمن خونه موسی شریعتیکا و پیغمبرون نوشته اونکا و داوودی کیتا و ژوریکا نوشته آبه یه پی انجوم ببو.» ٤٥ اموقع عیسی چوون فکری آگردشه تا مقدسه نوشته اونکا سراگین. ٤٦ و اینش واته: «نوشته آبه یه کن مسیح پی عذاب بوینه و سوّمه روجیکا مرد اون دلکا زند آبو، ٤٧ و چي نومینه، گرد میلتونرا توبه کرد و گناخون بخشسته پی ایلام ببو، و ام کار شهر اورشلیمیکا شروو بی. ٤٨ شمه ام چییون شاهیدنه. ٤٩ از چمن آستامونیه دد وعد، شمه سردر رونه آمکرد؛ ولی ام شهریکا بومونه تا وقتی کن خدا ختر آستامونیکا، شمه پتلمه آگر.»

عیسی آستامونیرا شه

٥٠ چي به دومله عیسی اینش شهری پرنیرا تا بیت عنیا آوادی نرک بردشه و اِشْتَن بالون راست آگردشه، و چوونرا خیر دوا گردش؛ ٥١ و هته کن چوونرا دوا آگریه، اوونکا تاک آبه و بی آستامونیرا شون برد. ٥٢ این عیسا شون پرستش گرد و یاله خشینه اورشلیمرا ویگردستین. ٥٣ این یزن معبدیکا آمونینه و خدا ستایش آگریته.